70596

Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак!

Туркистон

YOŞLARNING IJTIMOIY – SIYOSIY GAZETASI

1996 йил 27 апрель. Шанба. № 26 (14324)

ЎЗБЕКИСТОН ҲАҚИДАГИ ҲАҚИҚАТ

25 апрель куни Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг Францияга ташрифи ниҳоясига етди.

Оммавий ахборот воситалари бу ташрифнинг айрим тафсилотларини ёритишди. Париж ва Лионда ўтказилган тадбирларга дастлабки якун ясалар экан, айтиш мумкинки, мазкур сафар Ўзбекистон ва Франция ўртасидаги сиёсий, иқтисодий ва гуманитар алоқаларни ривожлантиришда муҳим босқич бўлди.

Шу кунларда Франция жамоатчилиги ЮНЕСКО Ижроия Кенгашининг 149-сессияси доирасида бу ташкилот қароргоҳида намойиш этилган «Темурийлар даврида илм-фан, маданият ва маорифнинг равнақи» кўргазмаси ҳамда илмий конференция орқали мамлакатимизнинг улкан тарихий ва маданий меросининг бир қисми билан танишиш имконига эга бўлди.

Умид қиламизки, бу илмий конференция ва кўргазма ҳақида француз олимлари, Париждаги тантаналарда бевосита иштирок этган олимларимиз, мутахассислар ҳамда темурийлар меросининг тадқиқотчилари муфассал ҳикоя қилиб беришади.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, Париждаги машҳур «Одеон» театрида ва ЮНЕСКОнинг катта залида уюштирилган Ўзбекистон санъат усталарининг иккита концерти нозиктаъб француз томошабинларининггина эмас, ЮНЕСКОга аъзо бўлган мамлакатлар ҳамда Париждаги дипломатик корпус вакилларининг ҳам юксак олқишига сазовор бўлди.

Ислом Каримовнинг Францияда бўлиши дастури, унинг барча хорижий сафарлари дастури сингари, ниҳоятда тиғиз эди. Сиёсий арбоблар, ишбилармонлар олами, йирик молиявий ва банк тузилмалари вакиллари билан кўплаб учрашувлар мўлжалланган эди.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг Франция Президенти Жак Ширак билан учрашувини қатъий равишда иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг ривожи ҳамда бу муносабатларнинг янада чуқурлашуви йўлидаги ҳал қилувчи омил бўлди, деб баҳолаш мумкин.

Маълумки, Ўзбекистон-Франция муносабатлари салмоқли шартномавий-ҳуқуқий асосга эга. Бунга Президентимизнинг 1993 йилда Францияга давлат ташрифи пайтида пойдевор қўйилган эди. Энди у янги ҳужжатлар билан тўлдирилди. Бу ҳужжатлар орасида икки томонлама солиқ олишга барҳам бериш ҳамда даромад ва капиталдан солиқ тўлашдан бош тортишнинг олдини олиш ҳақидаги конвенция алоҳида ўрин тутади.

(Давоми 2-бетда).

АМИР ТЕМУР ДАВРИДАГИ БУНЁДКОРЛИК ВА ҲАМКОРЛИК РУҲИ БИЗГА НАМУНА БЎЛАВЕРСИН

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЮНЕСКО ҚАРОРГОҲИДАГИ КЎРГАЗМАНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Муҳтарам Федерико Майор жаноблари!

Хонимлар ва жаноблар!

Аввало, ўзбек халқининг буюк фарзанди Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишланган «Темурийлар даврида илм-фан, маданият ва маорифнинг гуллаб-яшнаши» ҳафталигини ўтказишга эътибори ва мадади учун ЮНЕСКО раҳбариятига самимий миннатдорлик билдиришга рухсат этгайсизлар.

XIV асрдаги бу буюк шахс шарафига тантаналар Парижда — Европанинг қоқ марказида, тарихнинг ўзи яққол кўриниб турган, маърифат, илм-фан, санъат, абадий гўзаллик шаҳрида бошланаётгани чуқур рамзий маънога эга.

Бугун очилаётган ва Амир Темур ҳамда темурийлар даврининг улуғвор маданий ютуқларига асосланган кўргазма ўтмиш даврлардаги бебаҳо ёдгорликлар, Ўзбекистон тасвирий санъати ва халқ ижодиёти намуналари билан танишиш учун ажойиб имкониятдир.

Тарихда «Турон», «Туркистон» ва «Мовароуннаҳр» номи билан машҳур бўлган Марказий Осиё, айниқса Ўзбекистон ҳудудида минглаб йиллар давомида юксак маданият гуллаб-яшнади, қудратли давлатлар мавжуд бўлди. Улар инсоният тарихида сезиларли из қолдирди.

Ўзбекистон маданиятининг хилма-хиллигини қадимги даврлардан буён турли карвон йўллари, дунёнинг турли томонларидан келадиган савдо-сотиқ, инсоний алоқалар йўллари ва албатта — халқаро алоқалар: иқтисодий алмашув, ҳунармандчилик, фан ва санъат ҳаракатларининг жонли қон томири бўлган Буюк ипак йўлининг мавжудлиги белгилаб берган.

Қадимги Суғд, Хоразм, Бақтрия, Кушон, Парфия, Эфталитлар подшоликлари жаҳонга буюк мутафаккирлар, олимлар, шоирлар ва меъморларни етиштириб берган диёримизнинг олтин бешигидир.

Ўзбекистон халқи минглаб йиллар давомида барпо этилган улкан маънавий мерос билан фахрланади.

Самарқанд, Тошкент, Бухоро, Хива, Шаҳрисабз, Термизнинг ноёб тарихий ёдгорликлари, Буюк Шарқ мутафаккирлари ал-Бухорий, ат-Термизий, Аҳмад Яссавий, Боҳовуддин Нақшбанд, ал-Беруний, Абу Али ибн Сино, Муҳаммад Хоразмий, Аҳмад Фарғоний, Алишер Навоий, Мирзо Улуғбек, Бобур асарлари бутун башариятнинг бебаҳо мулки бўлиб қолди.

Хонимлар ва жаноблар!

Бир неча ойдан сўнг Ўзбекистон ўз мустақиллигининг 5 йиллигини нишонлайди.

Ўтган йиллар ёш республика учун янги давлатчиликнинг қарор топиши, демократик жараёнларнинг ривожланиши, ижтимоий йўналишдаги бозор иқтисодиётининг шаклланиши йиллари бўлди.

Энг муҳими — бу маънавият манбаларига, миллий илдизларимизга қайтиш, тарихий хотирани, маданият ва маънавиятни қайта тиклаш йиллари бўлди.

Ўзбекистон халқи Франция, Буюк Британия ва Германияда, бошқа Ғарб мамлакатларида Амир Темур шахси билан қизиқиш ҳеч қачон сўнмаганига миннатдорлик билан қарайди.

Бу ерда XV асрдаёқ Амир Темурга ёдгорлик ўрнатилиб, унга «Европанинг халоскорига» деган чуқур рамзий маъноли сўзлар ёзиб қўйилган.

Айни Амир Темур босқинчи тўдаларнинг Европа ичкарисига қилаётган ҳаракатига чек қўйганини, бошқа тажовузкорлик юришларини узоқ муддатга тўхтатиб қўйганини ҳозир инкор қилиб бўлмайди.

Маърифатли Мовароуннаҳр руҳи, темурийлар даврида фан ва санъатнинг гуллаб-яшнагани Европада уйғониш жараёнига ҳаётбахш таъсир этганини, умумжаҳон тараққиётига кўмаклашганини англаб фахрланамиз.

«Сиёсатда маслаҳат, мулоҳазакорлик, ўйлаб иш қилиш қурол кучидан кўра ўн баравар фойдалироқдир», деган доно сўзлар Амир Темурга мансубдир. Бу сўзлар ҳозирги тилда низоли масалаларни сиёсий мулоқот, огоҳлантирувчи дипломатия йўли билан ҳал қилишни билдиради.

Амир Темурнинг тарихий хизмати яна шундан иборатки, унинг ҳаракатлари туфайли Осиё ва Европа давлатлари тарихда биринчи марта ягона жўғрофий-сиёсий маконда эканликларини ҳис этди.

Бу фақат улкан афзалликдагина эмас, савдогарлар, халқлар ҳеч қандай тўсқинликсиз ҳаракат қиладиган янги йўлларнинг очилишида ҳам намоён бўлди.

Ўзаро ишонч, ҳамкорлик, умумий муросага келиш мумкинлигига аминлик ўша мураккаб ва жўшқин давр қувончлари ва азобларида вужудга келган асосий қадриятлардир.

Буюк стратег, моҳир сиёсатчи, эскирган ижтимоий муносабатларнинг қатъий ислоҳотчиси, савдо-сотиқ, ҳунармандчилик ва маданиятнинг ҳомийси бўлган Амир Темур «Қонунлар ва урф-одатларга асосланган» давлатни барпо этди.

ЮНЕСКО қароргоҳидаги ушбу кўргазма Амир Темурнинг «Чиндан ҳам ишларимиз бизни кўрсатиб туради!» деган машҳур сўзларини яққол тасдиқламоқда.

Марказий Осиё маданий ва маънавий меросини ўрганиш ҳамда қайта тиклашга доир махсус дастурни ишлаб чиқиш ва амалга оширишга ЮНЕСКОнинг қўшган улушини Ўзбекистон юксак даражада қадрлайди.

Бу Ўзбекистон учун, айниқса, қимматлидир, Ўзбекистонда, маълумки, машъум совет даврида кўплаб маданият ёдгорликлари бузиб юборилган, ер билан яксон қилинган эди.

Шу сабабли биз амалга оширилаётган турли лойиҳаларда, хусусан, Ўзбекистон ҳудудидаги археология экспедицияларида турли мамлакатлар, шу жумладан, Япония ва Франция олимлари ҳамда мутахассисларининг иштирокини жуда қадрлаймиз.

Қўриқхона мажмуаларидаги таъмирлаш ишларида, мамлакатимизда халқаро туризм индустриясини барпо этишда катта ёрдам кўрсатилмоқда.

Хонимлар ва жаноблар!

ЮНЕСКОдаги кўргазма ҳаммангиз учун Ўзбекистонга, Амир Темур Ватанига боришга ўзига хос таклифномадир.

Ишончим комилки, меъморчилик ёдгорликлари, қадимги қўлёзмалар, Туркистон халқ усталари ясаган буюмлар асрлар оша сизларга улуғворлиги ва бадиий шаклларнинг пухталиги билан, фикр ва ижод теранлиги, маънавий софлик билан завқ бағишлайди.

Улар ақл-идрокни юксакликка кўтаради ва ҳозирги инсон Ғарбдами ёки Шарқдами — қаерда яшамасин, унинг қалбига етиб боради.

Кўз олдингизда очилган кўргазма маънавий ва маданий қадриятлар бизни бир-биримизга яқинлаштирадиган, ҳамжиҳатликка эришишда ёрдам берадиган, ҳамкорликнинг янги уфқларини очадиган бойлик эканини яна бир бор тасдиқлайди.

Амир Темур замонасида яққол намоён бўлган бунёдкорлик ва ҳамкорлик руҳи бугун бизга яхши намуна бўлиб хизмат қилаверсин.

Қадим-қадим замонларда вужудга келган Буюк ипак йўли яшайверсин, қайта тикланиб, Шарқ билан Ғарб ҳамжиҳатлигига, тинч ва бунёдкорлик алоқаларига хизмат қилаверсин.

Хонимлар ва жаноблар!

Бугун мен ҳам қувончли пайтдан фойдаланиб, Франциянинг таниқли олими, профессор Люсьен Керэн Амир Темур ҳаёти ва фаолиятини, темурийлар даврининг бой маънавий қадриятларини кўп йиллар давомида самарали илмий тадқиқ этгани, Франция ва Ўзбекистон халқлари маданиятининг яқинлашиши ва ҳамжиҳатлиги ишига қўшган шахсий ҳиссаси учун Ўзбекистоннинг юксак давлат мукофоти — «Шуҳрат» медали билан тақдирланганини маълум қилмоқчиман.

Эътиборларингиз учун ташаккур.

* * *

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ЮНЕСКО Бош директори Федерико Майорга мамлакатимизнинг «Дўстлик» орденини, Франциянинг таниқли Темуршунос олими, профессор Люсьен Керэнга эса «Шуҳрат» медалини тантанали суратда топширди. Ф. Майор ва Л. Керэн ўз фаолиятларига берилган юксак баҳо учун Ўзбекистон раҳбарига чуқур миннатдорлик билдирдилар.

Юксак мукофотларни топшириш маросимида Франция Республикаси Президенти Жак Ширак иштирок этди.

(ЎзА).

БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ БЕШИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

25 апрель куни Тошкентда биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг бешинчи сессияси иш бошлади.

Мажлислар залида Ўзбекистон ҳукуматининг аъзолари, республика ташкилотларининг раҳбарлари, хорижий давлатлар элчилари ҳамда дипломатия корпусининг, халқаро ташкилотларнинг вакиллари, хорижий ва республика оммавий ахборот воситаларининг мухбирлари ҳозир бўлди.

Сессияни Олий Мажлис Раиси Э. Халилов бошқарди.

Сессия мандат комиссиясининг раиси Ш. Мирзиёев маърузаси бўйича Олий Мажлиснинг янги сайланган депутатлари И. Ғафуров ва Ф. Муҳитдиновнинг ваколатларини тўғри деб топди.

Депутатлар сессиянинг ишчи органи — котибиятни туздилар, кун тартибини тасдиқладилар.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раиси Э. Халилов Россия Федерацияси Давлат Думасининг Беловеж битимларини бир томонлама бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилганлиги ҳамда собиқ совет ҳудудидаги давлатлараро муносабатларда юз бераётган айрим жараёнлар муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси ва Ўзбекистон Республикаси халқ депутатлари Кенгашларининг қўшма қарори тўғрисидаги масала юзасидан маъруза қилди.

Музокараларда депутатлардан Урганч давлат университети ректори А. Саъдуллаев, «Миллий тикланиш» демократик партияси раисининг биринчи ўринбосари, «Миллий тикланиш» газетасининг бош муҳаррири И. Ғафуров, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси У. Аширбеков, «Қизилқумноёбметаллолтин» концерни раиси Н. Кучерский, Фарғона вилоятининг Қува туманидаги Ш. Рашидов номли «Анор» жамоа хўжалиги раиси М. Сайфитдинова, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси А. Орипов, «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасининг бош директори Ш. Юсупов, Олий Мажлис Матбуот ва ахборот қўмитасининг раиси У. Ҳошимов, «Шарқ» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Г. Сидаков, Тошкент давлат шарқшунослик институти ректори Н. Иброҳимов, Бухоро вилоятининг Қоракўл тумани касаба уюшмалари федерацияси кенгаши раиси М. Олтиев, Қашқадарё вилоятидаги «Муборакгаз» газ конлари бошқармаси раиси И. Келеш, «Халқ бирлиги» ҳаракати раиси, Тошкент давлат университетининг проректори Т. Долимов сўзга чиқдилар.

Мазкур масала муҳокамасидан сўнг қўшма қарор қабул қилинди.

Сўнгра Парламент аъзолари Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодекси иккинчи қисмининг лойиҳасини кўриб чиқдилар. Бу масала юзасидан Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси раисининг ўринбосари Н. Исмоилов маъруза қилди. Қонун лойиҳасини муҳокама қилишда депутатлардан Нукус шаҳри ҳокими А. Аметов, Самарқанд вилоятининг Иштихон тумани ҳокими С. Муродов, Халқ демократик партияси Қашқадарё вилоят кенгашининг раиси Ф. Омонов, Фарғона давлат университети кафедра мудири Ю. НиШонов, Тошкент ҳуқуқшунослик институти ректори Ҳ. Бобоев иштирок этдилар. Фуқаролик Кодекси иккинчи қисми лойиҳасини биринчи ўқишда маъқуллаш ва уни кенг муҳокама қилиш учун матбуотда эълон қилиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитасининг раиси А. Аҳадов «Банклар ва банк фаолияти тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳақида маъруза қилди.

Мазкур масала юзасидан депутатлар: Хоразм вилоятидаги Хонқа пахта тозалаш заводининг директори И. Бобожонов, Сурхондарё вилоятидаги Денов автобус-таксомотор парки директори К. Сапиев, Самарқанд вилоятининг Жомбой тумани ҳокими К. Исроилов, тадбиркорлик ва кичик бизнес жамғармаси раиси А. Юсупов, Олий Мажлис Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитасининг котиби Р. Турдиев сўзга чиқдилар. Шундан сўнг Қонун қабул қилинди.

Олий Мажлиснинг кечки мажлиси «Акциядорлар жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонун лойиҳасини кўриб чиқиш билан бошланди. Бу масала юзасидан Иқтисодий ислоҳотлар ва тадбиркорликни ривожлантириш қўмитасининг раиси А. Йўлдошев маъруза қилди. Музокарада депутатлар: Тошкент вилоятининг Оққўрғон тумани ҳокими Н. Бердиқулов, «Файз» акционерлик мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори М. Азимова, Қашқадарё вилоятининг Косон туманидаги «Косон» моддий-техника корхонасининг бош муҳандиси Н. Сойибов сўзга чиқдилар. Олий Мажлис қўмитага депутатлар айтган таклифлар ва мулоҳазаларни ўрганиб, натижаси ҳақида Парламентга ахборот беришни топширди.

Депутатлар «Қимматли қоғозлар бозорининг фаолият кўрсатиш механизми тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси юзасидан Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитасининг раиси А. Аҳадовнинг маърузасини тингладилар. Мазкур масалани муҳокама қилишда депутатлар: Сурхондарё вилояти савдо-тайёрлаш бирлашмасининг раиси Х. Қиличев, Наманган шаҳри ҳокими М. Каримов, «Ўзкоммунмаштаъминот» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори О. Мансуров, Навоий шаҳри ҳокими Б. Ҳамдамов иштирок этдилар. Муҳокамадан сўнг депутатлар мазкур Қонунни

(Давоми 2-бетда).

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 26 апрель куни АҚШ Давлат котибининг ёрдамчиси Робин Линн Рафэл хонимни қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистон билан АҚШ ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг тобора мустаҳкамланиб бораётгани ва савдо-иқтисодий алоқаларнинг жадал ривож топаётганини қайт этди. Бу икки мамлакат ҳамкорлиги янги босқичга кўтарилаётганидан дарак беради, деди Президент Ислом Каримов. Шунингдек, НАТОнинг «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастури доирасида АҚШ билан ҳамкорлик Ўзбекистон учун алоҳида аҳамиятга эга эканини таъкидлади.

Суҳбат чоғида икки мамлакат ўртасидаги алоқаларни янада ривожлантириш ва минтақавий хавфсизлик билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси Содиқ Сафоев, ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов қатнашди.

Қабулда Америка Қўшма Штатларининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Стенли Туэмлер Эскудеро ҳозир бўлди.

(ЎзА).

Ўзбекистон ёшлари қурултойи

26 апрелда Тошкентда Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқининг навбатдан ташқари қурултойи бўлди.

Қурултойда Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқининг Республика ёшларининг «Камолот» жамғармаси таркибида фаолият кўрсатиши тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Кун тартибидаги масала бўйича Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитасининг биринчи котиби Алишер Тешабоевнинг маърузаси тингланди.

Музокараларда Ёшлар Иттифоқи Самарқанд вилоят қўмитасининг биринчи котиби Н. Ҳазратов, Балиқчи туман қўмитасининг биринчи котиби М. Халилова, Қорақалпоғистон республикаси қўмитасининг биринчи котиби Н. Нағметов, Наманган вилояти Янгиқўрғон туман ҳокимининг муовини М. Жўрабоев, «Туркистон» газетаси бош муҳаррири А. Ниёзов, Сурхондарё вилоят қўмитасининг биринчи котиби К. Норқобиловлар сўзга чиқишди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий Мажлисдаги вакили, «Камолот» жамғармаси раиси Ҳ. Абдураимов жамғарманинг мақсадлари, вазифалари ҳақида сўзлаб берди.

Қурултой Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқининг «Камолот» жамғармаси таркибида фаолият кўрсатиши юзасидан қарор қабул қилди.

Қурултой ишида Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг масъул ходими А. Маматов иштирок этди.

(Қурултой ҳақидаги батафсил ҳисобот газетанинг кейинги сонида эълон қилинади)

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

«Амир Темур» орденини таъсис этиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. «Амир Темур» ордени таъсис этилсин.
2. «Амир Темур» ордени тўғрисидаги Низом тасдиқлансин (илова қилинади).
3. «Амир Темур» орденининг тавсифи тасдиқлансин (илова қилинади).
4. Ўзбекистон Республикасининг 1995 йил 22 декабрда қабул қилинган «Давлат мукофотлари тўғрисида»ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 12, 266-модда) 11-моддасининг «Мустақиллик ордени» деган сўзларидан кейин «Амир Темур» ордени» деган сўзлар билан тўлдирилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 26 апрель.

«Амир Темур» орденининг ТАВСИФИ

«Амир Темур» ордени, муаллиф И. А. КАРИМОВ.

«Амир Темур» ордени 0,25 микрон қалинликдаги тилла қопланган 925 даражали (пробали) кумуш қотишмадан тайёрланади ва икки ёнбағридан нурлар таралган саккиз қиррали бўртма юлдуз кўринишида бўлади. Юлдузнинг бурчаклари орасида яшил ранг эмаль қопланган тарам бўлиб тарқалаётган нурлар жойлашган. Юлдузнинг қарама-қарши жойлашган учларининг ораси 57 миллиметр. Нурлар жо бўлган айлананинг диаметри эса 52 миллиметрдир.

Орденнинг марказида, сидирға мовий эмаль фонида гижинглаб турган оқ от минган Амир Темурнинг улуғвор қиёфаси кумушрангда тасвирланган. Отлиқ Амир Темурнинг тасвири айлана билан ўралган бўлиб, айлананинг сирт чизиғи бўйича диаметри 35,5 миллиметр, ички чизиғи бўйича диаметри 24,5 миллиметрдир.

Амир Темур қиёфасини ўраб турган оқ эмалли айлананинг юқорисида ярим ой ва юлдузни ўз ичига олган мовий мусамман тасвирланган. Мусамман жо бўлган сатҳ айланасининг диаметри 8 миллиметр. Ярим ой жо бўлган сатҳ айланасининг диаметри 5,5 миллиметр, беш қиррали юлдуз жо бўлган сатҳ айланасининг диаметри эса 3,5 миллиметрдир.

Айлананинг юқорисида, мусамманнинг сўл томонига баландлиги 3 миллиметрли ҳарфлар билан «KUCH» сўзи, мусамманнинг ўнг томонига баландлиги 3 миллиметрли ҳарфлар билан «ADOLATDA» сўзи ёзилган. Айлананинг пастида, баландлиги 2,5 миллиметрли ҳарфлар билан «AMIR TEMUR» сўзлари ёзилган.

Орденнинг орқа томонида бурама қадағичи бор. Пастки қисмида орденнинг тартиб рақами 1 миллиметр катталикдаги ботиқ шрифт билан ёзилган.

Орден бўртмасининг баландлиги 7,5 миллиметр.

Орденнинг оғирлиги 68 грамм.

«Амир Темур» ордени тўғрисидаги НИЗОМ

1. «Амир Темур» ордени билан Ўзбекистон Республикаси фуқаролари давлатчиликни мустаҳкамлашдаги улкан хизматлари, меъморчиликни, илм-фан, адабиёт ва санъатни, шу жумладан ҳарбий маҳоратни ривожлантиришга қўшган улкан ҳиссалари учун мукофотланадилар. «Амир Темур» ордени билан давлатлараро ҳамкорликни, тинчликни ҳамда халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш ишига алоҳида ҳисса қўшганлик учун ҳам тақдирланадилар.

«Амир Темур» ордени билан Ўзбекистон Республикаси фуқароси бўлмаган шахслар ҳам мукофотланиши мумкин.

2. «Амир Темур» ордени билан мукофотлашга тақдим этиш, мукофотлаш ва орденни топшириш «Давлат мукофотлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунида назарда тутилган тартибда амалга оширилади.

3. «Амир Темур» ордени билан мукофотланган шахслар энг кам иш ҳақининг эллик карраси миқдорида бир йўла тўланадиган пул мукофоти оладилар.

«Амир Темур» ордени билан мукофотланган шахслар қонун ҳужжатларида белгилаб қўйиладиган имтиёзлардан фойдаланадилар.

4. «Амир Темур» ордени кўкракнинг ўнг томонига «Мустақиллик» орденидан кейин тақилади.

5. «Амир Темур» ордени билан вафотидан кейин мукофотланган тақдирда орден, мукофотлаш тўғрисидаги ҳужжат ва бир йўла бериладиган пул тўлови мукофотланганнинг оиласига топширилади.

ЎЗБЕКИСТОН ҲАҚИДАГИ ҲАҚИҚАТ

(Боши 1-бетда).

Иккала давлат раҳбари сиёсий, иқтисодий, маданий ва бошқа соҳаларда мустаҳкам ва ўзаро фойдали ҳамкорлик қилиш учун улкан имкониятлар мавжуд экани хусусида якдил фикрга келдилар. Музокаралар пайтида Президентлар энг муҳим халқаро масалаларда ўзларининг нуқтаи назарлари бир-бирига мос келишини қайд этдилар. Айниқса, Франциянинг Марказий Осиё минтақасида тинчлик ва барқарорликнинг таъминланишидан манфаатдор эканини, Франция ҳукумати Ўзбекистоннинг Европа тузилмалари, хусусан Европа Иттифоқи билан муносабатларининг ривожланишини қўллаб-қувватлаётганини алоҳида таъкидлаш зарур.

Франция Республикаси Президенти иккала мамлакат раҳбарлари даражасида мунтазам сиёсий маслаҳатлашувларнинг аҳамиятини алоҳида таъкидлади.

Йирик савдо-иқтисодий ва техник ҳамкорлик дастурларини муҳокама қилишда томонлар Ўзбекистон ва Франциянинг тегишли корхона ва ташкилотлари ўртасида тўғридан-тўғри алоқалар ўрнатиш зарурлиги ҳақида келишувга эришдилар.

Ислом Каримовнинг Жак Ширак билан учрашуви ниҳоят даражада дўстона, хайрихоҳлик ва ишонч руҳида ўтди.

Президент Ширак Ўзбекистонда амалга оширилаётган иқтисодий ва сиёсий ислоҳотлардан яхши хабардор экани маълум бўлди. Суҳбат пайтида шу нарса ҳам аён бўлдики, Франция Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» китоби билан батафсил танишиб чиққан экан. У мамлакатимизни иқтисодий ривожлантириш концепцияси билан бирдамлигини изҳор этди.

Томонлар халқаро ташкилотлар доирасида мустаҳкам ҳамкорлик қилишга тайёр эканликларини ҳам баён қилдилар.

Жак Ширакнинг Ислом Каримовга бобокалонимиз Амир Темурнинг 1402 йилда Франция Қироли Шарл VI га йўллаган номасини тақдим этиши, шунингдек Франция Президентининг ўз рафиқаси билан «Темурийлар даврида илм-фан, маданият ва маорифнинг равнақи» кўргазмасининг тантанали очилишида шахсан иштирок этиши Франция раҳбарининг Ўзбекистонга, унинг тарихи ва маданиятига чуқур эҳтироми ифодаси бўлди.

Бу кўргазма Франция жамоатчилигида, дипломатик корпус вакилларида, журналистлар ҳамда, табиийки, илмий доираларда катта қизиқиш уйғотди.

Президент Ислом Каримовнинг ЮНЕСКО Ижроия Кенгашининг 149-сессиясида сўзлаган нутқи жаҳон жамоатчилик эътиборини ўзига жалб этди.

ЮНЕСКОнинг ноёблигини, деб таъкидлади Президент, биз энг аввало сайёрамиздаги катта ва кичик халқларнинг ўтмиши ва бугунги кунига бир хил ҳурмат ҳамда авайлаб қилинаётган муносабатни сақлаб қолган ҳолда, ЮНЕСКО доирасида ўзига хос ва бетакрор миллий маданиятлар ҳамда жаҳон цивилизацияси ютуқларини кенг намойиш этиш учун гўзал имкониятлар яратилаётганида кўрамиз.

Тараққиётнинг мустақил йўлидан бораётган Ўзбекистон ЮНЕСКО билан мустаҳкам ҳамкорлик қилмоқда, жаҳоннинг эзгулик сиёсатини ривожлантиришда иштирок этиш мақсадида халқаро миқёсда маънавий алоқаларни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш учун олдимизда очилаётган имкониятлардан фаоллик билан фойдаланмоқда.

Президент ЮНЕСКО Бош директори жаноб Федерико Майорнинг яқинда мамлакатимизга ташрифидан сўнг янада ривожлана бошлаган бу ташкилот билан алоқаларимизнинг юксак даражасини қайд этди.

Мамлакатимиз тарихи шавкатли номларга бойдир. Давлатимиз раҳбари ЮНЕСКО минбарида туриб буюк аждодларимиз — ал Бухорий, ат Термизий, Аҳмад Яссавий, Баҳовуддин Нақшбанд, ал Хоразмий, Беруний, Ибн Сино, Навоий, Улуғбек, Бобур ҳамда бугунги кунда бутун дунёга машҳур Шарқ мутафаккирларининг номларини тилга олганида Ўзбекистон вакиллари тарихимиздан алоҳида фахрланиш туйғусини ҳис этдилар.

Президентимиз XIV асрнинг йирик ёрқин намояндаси бўлмиш Амир Темурнинг тарихда тутган ўрни ва аҳамиятини алоҳида қайд этди. Амир Темур қудратли ва гуллаб-яшнаган давлат барпо этиб, ўрта аср дунёсининг асл маданий ва маънавий марказларидан бирига айланган, инсон ақли ва истеъдодининг ноёб ижоди бўлиб, бугунги кунда ҳам сақланиб қолган мислсиз меъморий обидалари билан машҳур Самарқандни унинг пойтахтига айлантирган атоқли саркарда ва давлат арбоби сифатидагина жаҳон тарихига кирган эмас, деб таъкидлади Ислом Каримов.

Амир Темур олимлар, файласуфлар, меъморлар, шоирлар, ҳофизлару машшоқларга ғамхўрлик қилишда ҳам ном қозонган эди. Темурийлар даври ҳақиқатан ҳам илм-фан, маданият ва маорифнинг беҳад равнақ топишини таъминлаган Шарқ уйғониш даври эди.

«Мен XXI аср маънавият асри, маърифат асри, илм-фан, маданият ва ахборот асри бўлишига қатъиян аминман», деди Ислом Каримов.

Бош директор Федерико Майор билан учрашув Ўзбекистон ҳукумати билан ЮНЕСКО ўртасида бу ташкилотнинг Тошкентда ваколатхонасини очиш тўғрисидаги битимни имзолаш билан якунланди.

Ислом Каримов Франция Президенти Жак Ширак иштирокида ЮНЕСКО Бош директори Федерико Майорга ЮНЕСКО билан Ўзбекистон ўртасидаги маданий ҳамкорликни мустаҳкамлашдаги беқиёс хизматлари, Марказий Осиё халқларининг бой маънавий меросини тиклаш ва тарғиб қилишга қўшган улкан ҳиссаси, «Ипак йўли — мулоқот йўли» халқаро дастурини амалга оширгани учун Ўзбекистон Республикасининг олий мукофоти — «Дўстлик» орденини топширди.

Машҳур француз олими Люсьен Керэнга Амир Темур ва темурийлар даври бўйича улкан илмий тадқиқотлари учун «Шуҳрат» медали топширилди.

Франция Миллий Мажлиси Раиси Ф. Сеген, шунингдек «Франция—Ўзбекистон» дўстлиги депутатлар гуруҳи аъзолари билан учрашувда парламентлараро алоқаларни ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди, иккала мамлакат ташқи ва ички сиёсати юзасидан фикр алмашинди.

Икки томонлама савдо-иқтисодий муносабатларнинг ҳолати ва истиқболлари вакил Ив Галлан ҳамда Париж ва Лионнинг савдо-саноат палаталари вакиллари билан, шунингдек «Креди коммерсиаль де франс» банки ташкил этган молиявий доиралар вакиллари билан учрашувда батафсил муҳокама қилинди.

Ўзбекистон раҳбари йирик бизнес вакилларига Ўзбекистонда амалга оширилаётган туб иқтисодий ўзгаришлар, мамлакатда хорижий сармоядорларга яратиб берилган шароит, сармоя келишини таъминлайдиган салмоқли ҳуқуқий асос тўғрисида батафсил гапириб берди.

Шуниси қувонарлики, Франция бизнесменлари Ўзбекистондаги бозор ислоҳотларининг муваффақиятидан яхши хабардорлигини билдиришди ҳамда савдо-иқтисодий соҳада Ўзбекистон билан мустаҳкам ҳамкорлик қилишга тайёр эканликларини изҳор этишди.

Шундай қилиб, Президент Ислом Каримовнинг Францияга ташрифи Франция билан дўстлик ва ўзаро фойдали ҳамкорлик муносабатларининг янада ривожланишига, бу мамлакат сиёсий раҳбарияти билан алоқаларни мустаҳкамлашга ҳамда ЮНЕСКО сингари нуфузли халқаро ташкилот билан алоқаларни кенгайтиришга кўмаклашди.

Шундай қилиб, давлат бошлиғининг навбатдаги ташрифи ниҳоясига етди. Бу ташрифнинг олдинги барча ташрифлардан фарқи шундаки, бу гал сиёсий ва иқтисодий мулоқот билан бир пайтда фақат Франция доирасидагина чекланиб қолмайдиган тарихий, маданий ва маънавий жиҳатлар ҳам сезилиб турди.

Францияга ташрифнинг дастлабки якунлари нималардан иборат?

Аввало шуни айтиш керакки, биз, Ўзбекистон халқи ва унинг Президенти, ҳаммамиз олдинги тоталитар тузум даврида унутиб юборилган буюк бобомиз Амир Темур олдидаги тарихий, таъбир жоиз бўлса, маънавий бурчимизни ҳам бажардик.

Ўн йил муқаддам соҳибқирон Амир Темур таваллудига 650 йил тўлган эди. Юбилейлар маъносида 650 рақами 660 га нисбатан мақбулроқ ҳисобланади. Бироқ ўша вақтда, бундан атиги ўн йил муқаддам, Амир Темурнинг ўз халқи маданияти ва маърифати соҳасидаги буюк ишлари ва ҳарбий жасоратларини билсак-да, Парижни-ку, қўяверинг, Тошкентнинг ўзида ҳам бундай тадбирлар ўтказилмаган эди.

Очиғини айтадиган бўлсак, ЮНЕСКО каби мўътабар ташкилот ҳомийлигида ўтган бундай кенг кўламли тантанани илгари хаёлимизга ҳам келтира олмасдик.

Давр ўзгарди. Ўтмишга муносабат ҳам ўзгарди. Тарихга баҳо бериш мезонлари ўзгарди. Тарихий шахсларга нисбатан ҳақиқат қайта тикланди.

Ҳозирги Ўзбекистон ўз ўтмишини қайтадан тиклаётгани ва ўз келажагини дадил барпо этаётганлиги туфайли буюк Амир Темур шахсини шарафлаш мумкин ва ҳатто зарур бўлди. Ҳозирги Ўзбекистон жаҳон майдонига дадил чиқиб бормоқда ва бошқа давлатлар билан теппа-тенг мулоқот қилмоқда. Буюк аждодларимизнинг улкан тарихий ва маънавий меросига эга бўлган ҳозирги Ўзбекистон шу аждодларимиз билан фахрланади. Ҳар қандай халқ ҳам шундай аждодлар номи билан фахрланишни орзу қилади.

Бизнинг бой тарихий ва маданий тажрибамиз Ўзбекистонга жаҳон ҳамжамиятига уйғун бўлиб қўшилиш, у ерда ўзига муносиб жой топиш имконини берди. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти, жаҳон жамоатчилиги Ўзбекистоннинг тинчлик ташаббусларини, пухта ўйланган ва амалга ошириш мумкин бўлган, сохта шуҳратпарастликка алоқаси бўлмаган ташаббусларини яхши англаб қарши олди.

Ҳозир ҳамма Ўзбекистонни билади ва ҳурмат қилади. Мамлакатимиз мустақилликка эришган дастлабки кунданоқ, кўп сонли «қатъий» тавсияномаларга қарамай, (бундай тавсия берувчилар кўп эди) ўз йўлини, фақат ўзига хос бўлган жамиятни сиёсий ва иқтисодий ислоҳ қилиш йўлини танлаб олди. Биз танлаган йўл шунга олиб келдики, биз ҳозирнинг ўзидаёқ ислоҳотларнинг дастлабки чинакам натижаларини кўриб турибмиз ва энди бозор муносабатларига ўтишнинг Ўзбекистон модели собиқ Иттифоқ ҳудудидаги бошқа мамлакатларга намуна бўлиши мумкин, деган гаплар эшитиляпти.

Бироқ Ўзбекистон бошқаларга ўз йўлини тиқиштирмоқчи эмас. Ҳар бир халқ ўз йўлини танлаб олишга ҳақлидир. Биз «Ўзбекистон модели» ибораси тилга тушгани, бу ҳақда кўп халқаро ташкилотлар минбаридан, жаҳон матбуоти саҳифаларида гапирилаётганида ичимизда фахрлана оламиз.

Президент Ислом Каримов бозорнинг ўзи мақсад эмас, бозор, бозор муносабатлари одамлар учун муносиб турмуш шароитини яратишга хизмат қилган тақдирдагина мақбул бўлади, деган фикрни тез-тез такрорлайди.

Бизда айни шундай, ижтимоий йўналишдаги бозорни барпо этиш жараёни бормоқда ва айни пайтда тарихий, маданий, маънавий қадриятларни қайта тиклаш юзасидан зўр бериб изчил иш олиб борилмоқда. Бу иш мустақилликка эришилган дастлабки кунларданоқ бошланиб, тоталитар якка мафкура тузумидан бозор муносабатларига ўтишнинг қийин шароитларида давом этмоқда. Жамиятимизда маънавий ва аҳлоқий тикланиш масалалари устиворлиги сиёсий ва иқтисодий ислоҳотлар устиворлигидан кам эмас.

Дадил айтиш мумкинки, миллий ўзини англаш туйғусининг ўсиши, миллий ғурурнинг кучайиши, биз нақадар улкан маданий ва тарихий бойликлар вориси эканимизни англаш, буюк аждодларимизнинг маънавий ва илмий жасоратларини муносиб давом эттириш истаги ҳамда энг муҳими, ҳозирги авлоднинг, айниқса ёшларнинг халқимиз маънавий бойлигини янада ривожлантириш ва кўпайтиришга қатъий бел боғлагани — янги Ўзбекистон Республикаси давлати барпо этилаётган пойдевор бўлди. Парижда ЮНЕСКО ҳомийлигида Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига ва темурийлар даврининг бой меросига бағишлаб ўтказилган юбилей тантаналари янги «Ўзбекистон модели», яъни бу гал жамиятни маънавий жиҳатдан қайта тиклаш модели эътироф этилганининг тасдиғи бўлди.

Президент Ислом Каримов француз журналистларининг саволларига жавоб қайтарар экан, шундай деди: «Биз шу кундаёқ узоқ келажак тўғрисида, ҳозирги ёшларнигина эмас, балки бўлажак авлодларнинг ҳам муносиб ва бахтли тақдири ҳақида ўйлашимиз лозим. Шу сабабли ҳозирги қийин шароитда биз асос солаётган келажак жамияти маърифатли, маънавий ва ахлоқий жиҳатдан бой кишилар қўли билан барпо этилиши жуда муҳимдир. Бизда қалби ватанга меҳр ва ватан билан фахрланиш туйғуларига тўла бўлган маърифатли, билимдон, моҳир, жасур кишилар қанча кўп бўлса, келажагимиз иморати шу қадар мукаммал бўлади».

Ҳа, биз янги, замонавий завод ва корхоналар қуришни ўрганиб олдик, бу иш қўлимиздан келади. Худо хоҳласа, бозор муносабатларига ҳам тўла ўтамиз. Лекин Ўзбекистон халқи ва унинг Президенти базорни инсоний, тўғрироғи инсонпарварлик муносабатларисиз тасаввур қила олмаслиги ҳам жуда муҳим.

Бу биз танлаб олган йўлнинг яна бир хусусиятидир. Энг муҳими эса, бу йўлда чинакам ютуқларга эришилмоқда.

Дастлабки йилларда Ғарб матбуоти сиёсатчиларнинг фалокат муқаррарлиги тўғрисидаги нохуш фаразлари билан тўлиб кетган эди. Уларнинг фикрича, айни Марказий Осиёда, аниқроқ қилиб айтганда, Ўзбекистонда шундай фалокат юз бериши лозим эди. Кўп одамлар бу «башорат»ларга чиппа-чин ишонди ҳам. Чунки Фарғона ва Ўшдаги қонли воқеалар унутилмаган эди. Оллоҳга шукрки, халқлар ва уларнинг сиёсатчилари донолик билан иш тутгани туфайли бу башоратлар рўёбга чиқмади.

Европаликлар биздан тез-тез: қандай қилиб шу қисқа муддатда, беш йилдан камроқ вақт ичида бўҳрондан чиқибгина қолмай, олға томон ҳаракат қилдиларингиз? — деб сўраб тургани ҳақиқатан ҳам кишининг кўнглини кўтариб юборади.

Шуниси қизиқки, ҳамма нарсани фойда билан ўлчайдиган европаликлар бизнинг муваффақиятларимизнинг қудратли илдизлари буюк ўтмишимизга, халқимизнинг бунёдкорлик тажрибасига таянишш борасидаги ҳақиқатни осонгина тушунишмоқда. Айни тарихий узвийлик, эски тоталитар тузум даврида зўрлик билан бузиб ташланган ва ҳозир бутун улуғворлиги билан қайтадан тикланаётган тарих занжирининг ҳалқалари бизга — тараққиётнинг янги йўлини бехато танлаб олиш ва келажак сари дадил қадам ташлаш имконини берган бой тажрибамиз, агар таъбир жоиз бўлса, қонимиздаги ирсиятлар тўғрисида бутун жаҳонга баралла гапириш ҳуқуқини беради.

Ҳозир бутун дунё Ўзбекистон тўғрисидаги ана шу янги ҳақиқатни англаб олгани қувончлидир. Бу ҳақиқатни биз ўзимиз — каттаю-кичик қарор топтираётганимиз эса янада муҳимроқдир.

(ЎзА).

САМИМИЙ ҚУТЛОВ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент жаноблари!

Қурбон ҳайити муносабати билан Сизга ва Ўзбекистон халқига Америка халқи номидан ўзимнинг қизғин қутловларимни йўллайман. Бу — диний эътиқод ва садоқатнинг аҳамиятини муносиб равишда таъкид этадиган кундир.

Қурбон ҳайит сабр-тоқат, дўстлик, меҳр-мурувват ва тинчлик каби чегара билмайдиган ғоят муҳим аҳамиятга молик муштарак рамз эканига ишончим комил. Бу кун барчанинг ялпи осойишталик ва равнақ шароитида яшай олиши учун бизни яна бир бор эркинлик ва барқарорлик йўлидаги тўхтовсиз изланишларга илҳомлантиради.

Мен Сизга ва ҳамюртларингизга байрамингиз муборак бўлишини тилайман.

Эҳтиром ила,

Уильям КЛИНТОН
Америка Қўшма Штатлари Президенти.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

26 апрель куни Тошкентда Вазирлар Маҳкамасининг мажлиси бўлди, унда 1996 йилнинг биринчи чорагида Ўзбекистон Республикасида ижтимоий-иқтисодий ривожланиш якунлари ва иқтисодий ислоҳотларнинг бориши тўғрисидаги масала муҳокама этилди. Мажлисда Қорақалпоғистон Жўқорғи Кенгеси Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимлари, вазирликлар, давлат қўмиталари, корпорациялар, концернлар, уюшма ва идоралар раҳбарлари иштирок этди.

Мажлисни республика Бош вазири Ў. Султонов бошқарди.

Шу йил 7 мартда Республика Вазирлар Маҳкамаси қарори билан «1996 йилда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш чора-тадбирлари дастури» қабул қилинган эди. Мажлисда ана шу дастурни бажариш юзасидан ҳокимликлар, вазирликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотлар амалга оширган ишларга эътибор қаратилди. Бу борадаги камчиликлар муҳокама этилиб, уларни бартараф этиш юзасидан тавсиялар берилди.

Муҳокама этилган масала юзасидан республика Бош вазирининг ўринбосарлари — «Ўзистиқболстат» давлат қўмитасининг раиси У. Исмоилов, молия вазири Б. Ҳамидов, шунингдек республика Марказий банки бошқарувининг раиси Ф. Муллажонов маъруза қилди.

Музокараларда сўзга чиққан республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Бош вазир ўринбосари Р. Гиниятуллин, қишлоқ хўжалик вазири М. Жуманиёзов, Тошкент вилоят ҳокими З. Рўзиев, «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат кооператив қўмитаси раиси Т. Жабборов, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг раиси С. Авазматов ва бошқалар қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, хусусан баҳорги экиш ишларини уюшқоқлик билан ўтказиш, пахта, ғалла ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, техникани ўрим-йиғим мавсумига тайёрлаш масалалари юзасидан фикр-мулоҳаза билдирдилар.

Мажлисда республика Президентининг Давлат маслаҳатчиси В. Голишев, Бош вазир ўринбосарлари қатнашди.

(ЎзА).

БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ БЕШИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

(Боши 1-бетда).

қабул қилдилар.

Сўнгра сессия иштирокчилари Иқтисодий ислоҳотлар ва тадбиркорликни ривожлантириш қўмитасининг раиси А. Йўлдошевнинг «Эркин иқтисодий зоналар тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳақидаги маърузасини тингладилар. Парламент депутатлар: Самарқанд вилоятининг Ургут туманидаги Алишер Навоий номли халқ корпорацияси раиси А. Зиёев, Фарғона вилоятининг Бешариқ туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги раиси Р. Эҳсонов, Сурхондарё вилоятининг Музробод тумани ҳокими А. Лапасов ва Хоразм вилоятидаги Хива шаҳри ҳокими Э. Раҳмоновнинг нутқларини тинглаб, мазкур Қонунни тасдиқлади.

Шу билан Парламентнинг кечки мажлиси тугади. Олий Мажлис ўз ишини давом эттирмоқда.

***

Олий Мажлиснинг бешинчи сессияси 26 апрель куни Тошкентда ўз ишини давом эттирди.

Олий Мажлис ишининг иккинчи куни саноат, энергетика, транспорт, алоқа ва аҳолига хизмат кўрсатиш қўмитаси раиси И. Кочмарикнинг истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун лойиҳаси ҳақидаги маърузасини муҳокама қилиш билан бошланди. Музокараларда депутатлар: Қашқадарё вилояти Шаҳрисабз электр тармоқлари корхонасининг бошлиғи А. Болтаев, Тошкент вилоятидаги «Янгийўл ёғ-мой» акционерлик жамиятининг раиси М. Худоёров, Қорақалпоғистон Республикасининг Амударё туманидаги «Оқ олтин» жамоа хўжалигининг раиси О. Халимбетов, Фарғона шаҳри ҳокими А. Отабоев сўзга чиқдилар. Олий Мажлис бу қонунни қабул қилди.

Иқтисодий ислоҳотлар ва тадбиркорликни ривожлантириш қўмитасининг раиси А. Йўлдошев депутатларга акциядорлар жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун лойиҳасини муҳокама қилиш чоғида депутатлар айтган таклифлар ва мулоҳазаларни ўрганиш натижалари ҳақида ахборот берди. Шундан сўнг қонун қабул қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ташаббуси билан Амир Темур орденини таъсис этиш тўғрисидаги қонун лойиҳаси тайёрланган ва сессияга кўриб чиқиш учун тақдим этилган эди. Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси раиси А. Холмуродовнинг шу масала юзасидан қилган маърузасида ҳамда депутатлардан: Олий Мажлис Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитасининг раиси Э. Воҳидов, Бухоро вилояти ҳокими М. Раҳмонов, «Миллий тикланиш» демократик партияси раиси А. Қаюмов, Жиззах вилоятининг Мирзачўл тумани ҳокими Т. Есимов, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг президенти Т. Жўраев, Қашқадарё вилоятининг Шаҳрисабз тумани ҳокими Ш. Алланазаров нутқларида ЮНЕСКО қарорига биноан Ўзбекистон жамоатчилиги ва бутун жаҳон Соҳибқирон таваллудининг 660 йиллигини нишонлаётган йилда «Амир Темур» орденининг таъсис этилиши мамлакат ва халқнинг ўтмиши, ҳозирги куни ва келажагининг тарихий узвийлиги рамзи, Ўзбекистоннинг юксалиши ва гуллаб-яшнашига садоқат билан хизмат қилишнинг илҳомбахш омили экани таъкидланди. Олий Мажлис Амир Темур орденини таъсис этди ва якдиллик билан тегишли қонунни қабул қилди.

Сессияда Ўзбекистон Республикаси фахрий унвонларини таъсис этиш тўғрисидаги қонун муҳокама этилди ва қабул қилинди. Бу масала юзасидан Ўзбекистон халқ ёзувчиси П. Қодиров, Андижон вилоятининг Жалолқудуқ тумани ҳокими М. Эгамова, «Ўзбекгеофизика» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Т. Бобожонов сўзга чиқдилар.

Депутатлар кўриб чиқиши учун уларга миллий хавфсизлик тўғрисидаги қонун лойиҳаси ҳавола қилинди. Бу ҳақда Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитасининг раиси Б. Наимов маъруза қилди. Парламент қонун лойиҳасини биринчи ўқишда маъқуллади.

Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси раисининг ўринбосари Н. Исмоиловнинг маърузаси юзасидан Ўзбекистон Республикасида депутатни чақириб олиш тартиби тўғрисидаги қонун иккинчи ўқишда қабул қилинди.

Атроф муҳит ва табиатни муҳофаза қилиш масалалари қўмитаси раиси Ч. Абдиров Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси тўғрисидаги Низом лойиҳасининг бир қанча муҳим меъёрларини асослаб берди. Муҳокамада депутатлар: Фарғона шаҳри Қирғули тумани ҳокими В. Белоногов, Навоий вилоятидаги Конимех марказий касалхонаси шифокори Б. Шоназаров, Бухоро вилоятидаги Ғиждувон ип йигирув-тўқув фабрикасининг директори А. Умаров иштирок этдилар. Олий Мажлис мазкур низомни тасдиқлади.

Парламент амалдаги қонун ҳужжатларига бир қанча ўзгартиш ва қўшимчалар киритди.

Конституцияга мувофиқ, сессияда Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қанча фармонлари тасдиқланди.

Олий Мажлис Ўзбекистон Республикасининг БМТ ва турли ихтисослашган муассасалар фойдаланадиган имтиёзлар ва дахлсизлик ҳуқуқлари тўғрисидаги ҳамда БМТ ходимлари ва бу ташкилотга алоқадор ходимларнинг хавфсизлиги тўғрисидаги конвенцияларга қўшилиш ҳақида қарор қабул қилди. Кимёвий куролларни ишлаб чиқиш, ишлаб чиқариш, тўплаш ва ишлатишни таъқиқлаш ҳамда уларни йўқ қилиб ташлаш тўғрисидаги конвенция тасдиқланди.

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг раисини ва айрим судьяларини сайлаш тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Ваколат муддати тугагани муносабати билан У. Мингбоев иккинчи муддатга Олий суд раиси этиб сайланди. Х. Қудратов, С. Эшонқулов Олий суд судьялари этиб сайланди.

Сўнгра депутатлар Олий Мажлис бешинчи сессияси котибияти раҳбари Н. Бердиқуловнинг қилинган ишлар тўғрисидаги ахборотини тингладилар.

Конституциянинг 84-моддасига мувофиқ, Олий Мажлис ва унинг раҳбариятининг 1995 йилги ишлар тўғрисидаги ҳисоботини тасдиқлаш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Парламент айрим маъмурий-ҳудудий бирликларнинг номини ўзгартириш тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Андижон вилоятидаги Комсомолобод тумани номи — Улуғнор тумани, Жиззах вилоятидаги Уляновск шаҳри номи — Даштобод шаҳри деб ўзгартирилди.

Шу билан биринчи чақириқ Ўзбекистон Олий Мажлиси бешинчи сессияси ўз ишини тугатди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қарори

РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ ДАВЛАТ ДУМАСИ БЕЛОВЕЖ БИТИМЛАРИНИ БИР ТОМОНЛАМА БЕКОР ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛГАНЛИГИ ҲАМДА СОБИҚ СОВЕТ ҲУДУДИДАГИ ДАВЛАТЛАРАРО МУНОСАБАТЛАРДА ЮЗ БЕРАЁТГАН АЙРИМ ЖАРАЁНЛАР МУНОСАБАТИ БИЛАН ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ, ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЖЎҚОРҒИ КЕНГЕСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ КЕНГАШЛАРИНИНГ ҚЎШМА ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, Ўзбекистон Республикаси халқ депутатлари Кенгашлари Россия Федерацияси Давлат Думаси Беловеж битимларини бир томонлама бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилганлиги, Белоруссия Республикаси, Россия Федерацияси, Қозоғистон Республикаси ҳамда Қирғизистон Республикаси ўртасида интеграция жараёнларини чуқурлаштириш тўғрисида шартнома, шунингдек, Белоруссия ва Россия ўртасида Ҳамжамият тузиш ҳақида шартнома имзоланганлиги муносабати билан юзага келган вазиятни муҳокама қилиб,

ҚАРОР ҚИЛАДИЛАР:

1. Қайд этилсинки, Россия Федерацияси Давлат Думасининг моҳиятига кўра СССРни қайта тиклашга қаратилган қарори ғайриқонуний бўлиб, халқларнинг суверенитети ва ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳамда ташқаридан аралашувсиз ўз келажагини ўзи ҳал этиш ҳуқуқи мустаҳкамлаб қўйилган халқаро ҳуқуқнинг умумэътироф этган нормалари ва принципларини қўпол суратда бузади.

Ўзбекистон Парламенти мамлакат кўп миллатли халқининг хоҳиш-иродасини бажара бориб, 1991 йил 31 августда, Беловеж битимлари тузилишидан анча илгари Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллигини эълон қилди. Бу мустақиллик 1991 йил 29 декабрдаги умумхалқ Референдумида ҳам тасдиқланиб, унда фуқароларнинг 98,2 фоизи ўз давлатларининг мустақиллиги ва суверенитетини қатъий ёқлаб овоз берди.

2. Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг мазкур воқеалар юзасидан билдирган фикр ва хулосалари қўллаб-қувватлансин. Давлатлараро интеграция ва кооперациянинг Президент томонидан баён этилган бешта шарти барча давлат тузилмаларининг бу борадаги амалий фаолияти учун асос тариқасида маъқуллансин.

3. Шу нарса таъкидлаб ўтилсинки, у ёки бу суверен давлатнинг «чуқур интеграция» деб аталмиш турли битимлар ёки шартномаларга қўшилиши, интеграциялашган давлатларнинг ҳар хил ҳамжамиятларини тузиш ҳар бир алоҳида давлатнинг эркин ҳуқуқи, ички ишидир.

4. Собиқ Иттифоқни ҳар қандай шаклда, у Евроосиё Иттифоқи бўладими, федерация ёки конфедерация бўладими, қайта тиклашга қаратилган ҳамда миллатлар устидан турувчи тузилмалар яратишни назарда тутадиган давлатлараро иттифоқлар ва бирлашмаларда иштирок этиш суверен, мустақил давлатнинг мақомига зидлиги сабабли, Ўзбекистон Республикаси учун мақбул эмас деб ҳисоблансин.

Интеграция ниқоби остида бугунги кунда суверен ва мустақил давлатларни ҳамда уларнинг халқларини ўтмишга қайтариш, тоталитар, маъмурий-буйруқбозлик тизимини ва коммунистик мафкурани қайта тиклашга қаратилган ташаббуслар ва интилишлар, айниқса хавфлидир.

5. Ўзбекистон Республикасининг барча манфаатдор тузилмалари МДҲ доирасида интеграция жараёнларини янада чуқурлаштириш ва айниқса, Марказий Осиё минтақасида бу муносабатларни ҳар томонлама ривожлантириш тадбирларини кўриши зарур деб ҳисоблансин.

Интеграция тенг ҳуқуқлилик асосида ва ўзаро фойдали бўлиши, ҳар бири ўз кучи ва имкониятига таянадиган ҳамда халқаро эътироф этилган нормаларга мувофиқ шахсий ва умумий манфаатлар йўлида бошқа мамлакатлар билан ихтиёрий ҳамкорлик қиладиган давлатларнинг мустақиллиги, суверенитети ва эркинлигини камситмаслиги лозим.

Ўзбекистон Республикаси учун уни қарама-қарши турувчи блокларга қайтаришга ҳамда унинг жаҳон ҳамжамиятига қўшилиш сари интилишини чеклашга қаратилган уринишлар ҳам мутлақо номақбулдир.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, Ўзбекистон Республикаси халқ депутатлари Кенгашлари бутун халқнинг хоҳиш-иродасини ифодалаб шуни маълум қиладиларки, Ўзбекистон ўзи танлаб олган, мустақил демократик ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини, ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётини барпо этишга, жаҳон ҳамжамиятига интеграциялашувга қаратилган йўлдан ҳеч қачон қайтмайди ва ўз мамлакатининг гуллаб-яшнашини, унинг барча фуқаролари муносиб турмуш кечиришини таъминлайди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси **Э. ХАЛИЛОВ.**

Тошкент шаҳри,
1996 йил 25 апрель.

ШУ АЗИЗ ВАТАН БАРЧАМИЗНИКИ

Кўпинча катталар ёшларга ҳавас ила қарашади. Нимагаки... Ёшлар тиниб-тинчимайди, қанақадир янгиликка уч, бесаранжон.

ТошДУда ўтказиладиган ёш олимлар ва талабаларнинг II республика илмий конференцияси ҳам тиниб-тинчимаганларнинг иши бўлди. Соҳибқирон Амир Темурнинг 660 йиллигини «Шу азиз Ватан барчамизники» мавзусида илмий анжуман ўтказиб нишонлайдиган бўлишди. Республикамизнинг зукко талабалари, 400 дан ортиқ аспирант ва 60 дан ортиқ докторантлари 26 апрель куни улуғ даргоҳ — ТошДУ маданият саройига йиғилишди.

Илмий конференция қатнашчиларини Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг гуманитар фанлар ва тарбиявий ишлар бош бошқармасининг бошлиғи Д. Ғаниев, Ўзбекистон Талабалар жамғармаси бош директори Г. Ёқубов чин юракдан муборакбод этдилар. Ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш мавзусида профессор И. Раҳимовнинг маърузаси тингланди.

ТошДУ Ёшлар Ташкилоти қошида ташкил этилган «Шоввозлар» театр-студиясининг конференция қатнашчиларига табриги ўзгача бўлди. Уларнинг саҳнадаги ҳар бир чиқишлари қалбларга ўзгача завқ-шавқ бахш этди.

Бугун конференция шўъбалар бўйича ўз ишини давом эттиради. Энг яхши илмий ишлар муаллифлари мукофотланади.

Лайло КАРИМОВА,
«Туркистон» мухбири.

1996 йил — Амир Темур йили

«ТЕМУР ТУЗУКЛАРИ»

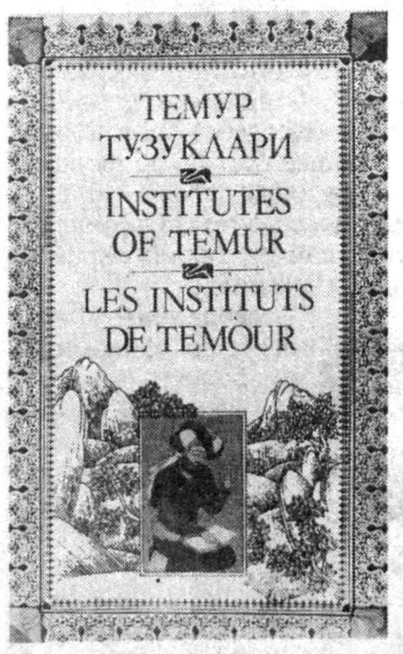

Республикамиз нашриётларида буюк соҳибқирон юбилей тантаналари муносабати билан чоп этилган бадиий, адабий, илмий асарларнинг аҳамияти каттадир.

Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти чиқарган «Темур тузуклари» шу асарлар сирасига киради.

Буюк соҳибқирон ҳаёти ва ижтимоий-сиёсий фаолиятини ўрганишда «Темур тузуклари»нинг ўрни беқиёсдир. Ўзига хос бу асарда соҳибқироннинг давлатни бошқариш хусусидаги фикр-мулоҳазалари ифодаланган. Республика Матбуот давлат қўмитаси ва нашриёт жамоасининг ташаббуси билан асарнинг ўзбекча, инглизча ва французча таржималари бир муқовада нашр қилинди.

Амир Темур дўстликнинг қадрига ета билган инсон эди. У меҳрибонлиги ва ширинсуханлиги боис кўплаб дўстлар ҳурматига сазовор бўлган. Ибн Арабшоҳнинг ёзишича, у ёлғон-яшиқнинг душмани бўлиб, ҳазил унинг кўнглига ёқмасди. Ҳақиқат қанчалик аччиқ ва қаттиқ бўлмасин, эшитишни хуш кўрар, яхши ёки ёмон ҳолатлар унинг кайфиятига ҳеч қандай таъсир кўрсатмаганлиги ҳайратланарли ҳолдир. Амир Темур шундай хотирлайди: «Яхшиларга яхшилик қилдим, ёмонларни эса ўз ёмонликларига топширдим. Дўстларимнинг қадрини унутмай, уларга мурувват кўрсатдим».

Соҳиби Турон макр-ҳийла билан ҳаёт кечирувчиларга қарата айтган:

«Ёрга еткур сабо, ким
макр қилмишдир манга,
Қилди эрса кимга макрин,
қайтадур бир кун анга»

байти то ҳануз ўз аҳамиятини йўқотмай келаётир. У доимо дўст ва душман билан муросаю мадорада бўлганлигини, шунингдек гуноҳкорга ҳам бегуноҳга ҳам раҳмли, золимлардан мазлумлар ҳаққини олувчи эди.

ЕТТИ ИҚЛИМ ҲУКМДОРИ

Ҳар бир салтанатнинг ўзига хос рамзий белгиси мавжудлиги тарихдан маълум. Буюк жаҳонгир Амир Темур Кўрагоний Баҳодурнинг ҳам давлат белгиси — уч ҳалқадан иборат бўлиб, халқлар уч ҳудудий иқлим — шимол, жануб, ғарбда ташкил этилган салтанатга ишорадир. Ҳалқанинг остида эса ой, қуёш, арслон тасвири туширилган ва «Куч — адолатда» деб арабий алифбода ёзиб қўйилган. Амир Темур волидасининг хотираси учун қурдирган Оқсарой меъморчилик обидасининг кириш эшиги тепасидаги пештоқда ҳам жаҳонгир салтанати белгиси акс эттириладир.

Кеш шаҳридаги Амир Темур томонидан қурилган муҳим ёдгорликлардан бири бу — «Ҳазрати Имом» масжидидир. Ёдгорликдан 40 метрлар нарида ер остида сағана ҳам бўлиб, булар бир вақтлар яхлит мажмуа ҳосил қиларди. Бу ҳар икка ёдгорлик қадимда «Доруссаодат» деб аталувчи улкан кошонанинг ажралмас бир қисми бўлиб, темурийлар хилхонаси ҳисобланган. Масжид асосан, Амир Темур даврида қурилган бўлиб, кейинчалик Амир Олимхон уни янгилашга эришади. Бу ерда қабрлар устидаги тошлар ҳам Амир Темур давридан қолган меросдир. Мажмуа икки (қабр ва масжид)га бўлинади. Ҳозирги вақтда қабрнинг устига қора «плёнка» тортиб қўйилган, чунки у ерда кабутарларнинг макони бор экан. Доруссаодатнинг маъноси — бахт уйидир. Бу ерда ҳукмдорлар, амалдорлар ва уларнинг оила аъзолари дафн этилган.

1376 йили Амир Темурнинг катта ўғли Жаҳонгир Мирзо вафот этади. Тарихчи Шарафиддин Али Яздийнинг «Зафарнома»сида айтилишича Соҳибқирон Шаҳрисабзда махсус бино қурилсин, унда ўғли — Амирзода Жаҳонгир ва бошқа амалдорлар, ҳамда бузрукворларнинг даҳмалари қўйилсин, деб фармон берган. Жаҳонгир жасади Шаҳрисабзга олиб келиб кўмилган. Тарихий китобларда ёзилишича, мотам маросимидан сўнг бир неча йил ўтгач, шаҳзода хотирасига меъморлар жуда салобатли даҳма қурганлар.

Амир Темур даврида ёдгорликдан унумли фойдаланилади. Бу ҳақда Клавихо ўз хотираларида шундай деб ёзиб қолдирган: «Бу масжид ва унинг намозгоҳлари тилла, ложувард, ҳамда зеб-зийнатлар билан жуда бой ва гўзал қилиб безатилган, унинг ичи сердарахт ва ҳовузли катта ҳовлиси бор. Бу масжидда подушоҳ фармонига биноан... қўй сўйиб эҳсон худойи қилинади».

Доруссаодат қолдиқларига қараб, унинг ички кўринишини худди Хўжа Аҳмад Яссавий мақбараси шаклида қурилганлигига ишонч ҳосил қилиш мумкин. Ёдгорликнинг бўйи 70 метр, эни 50 метр бўлиб, ғарбий равоғи 20 метр кенгликда, қубба шаклидаги гумбазли мақбарадир.

Соҳибқирон томонидан бунёд этилган ёдгорликлардан яна бири бу — Гўри Амирдир. Мақбарага кираверишдаги меҳроб безаклари тушиб кетган. Унинг қурилиш тарихи қуйидагича: Амир Темур набираси Муҳаммад Султон (Жаҳонгирнинг ўғли)ни жуда ҳам севар эди. У жуда довюрак, бақувват йигит бўлиб, бобоси Темур Туркияда бўлган вақтда Боязидни асир олган. Боязид Турк султони эди. Тахт вориси, валиаҳд шаҳзода Муҳаммад Султон йўлда касалга чалиниб Қорахисорнинг шарқидаги учинчи давонда жон таслим қилиб, умрининг 29 баҳорида 1403 йилда оламдан ўтган. Сўнг уни Самарқанд шаҳрига олиб келадилар ва шу ерда дафн маросимини ўтказадилар. Амир Темур Муҳаммад Султон хотираси учун мақбара қуриш ҳақида фармон берган. Бу масжид-мақбара Амирнинг буйруғига биноан тез кунда мукаммал қуриб битказилиши лозим эди. Ўша даврнинг энг машҳур меъморлари ва усталари ҳақиқатан ҳам тезда уни қуриб битказишган. Амир Темур мана шу ерда Муҳаммад Султон хотирасига атаб Аллоҳ йўлига катта эҳсон маросимини ўтказади. Унда ўша даврнинг машҳур қори-ю уламолари Қуръони Каримдан тиловат қиладилар. Бундай тадбирлар Амир Темурнинг Аллоҳ ва ислом динимиз йўлидаги юксак эътиқоди ва имони поклигининг ёрқин намунасидир.

Шундай қилиб, мақбара Муҳаммад Султон хонақоси ёнида қуриб битказилади. Афсуски, ҳозир шу хонақонинг маҳорат билан ишланган пештоқигина сақланиб қолган. Мақбара деворларида ранг-баранг кошинлар орасида уни қурган уста Муҳаммад ибн Маҳмуд Исфаҳонийнинг номи ҳам бор. Кейинроқ, Амир Темур ҳам бандаликни бажо келтиргач, 1405 йили шу ерга дафн этилган. Бу ҳақда «Зафарнома»да шундай дейилади: «Темурнинг пайғамбарнинг авлодларига бўлган муҳаббати ва ҳурматини сақлаб, фикран ўзининг ҳоки туробини маънавий устози, парвардигори оламнинг суюкли бандаси Саййид Барака (Муҳаммад алайҳис саломнинг авлодларидан)нинг оёғи учида бўлишини орзу қилган эди».

1404 йили кузида Гўри Амирга шаҳзода Муҳаммад Султон ҳоки қўйилган бўлса, орадан беш ой ўтиб Темурнинг ўзи ҳам шу ерга дафн этилган. Соҳибқирон васияти бажо келтирилди. Уни ерга қўйганларидан кўп ўтмай Саййид Бараканинг (у Амир Темурдан бир йил олдин вафот этган эди) ҳоки Андхўйдан Самарқандга олиб келиниб, унинг боши тарафига қўйилган.

Муҳаммад Султон, Амир Темур ва Саййид Бараколардан ташқари бу ерда яна Соҳибқироннинг авлодларидан — набираси Мирзо Улуғбек ва икки ўғли Шоҳрух ва Мироншоҳларнинг сағаналари ҳам мавжуд. Мақбаранинг ичи жуда баланд ва безакларининг жилоси киши қалбини ҳайратга соларли даражада бўлиб, унинг ўртасида ўрнатилган сағана тошларда темурийларга бағишланган ёзувлар бор. Шулар орасида Амир Темур қабри устига қўйилган тўқ яшил рангли нефрит тош диққатга сазовор, қолган сағаналар эса мармар панжаралар билан ўралган. Мақбара ҳажмининг аниқлиги, улуғворлиги, шаклининг оддийлиги, ташқи ва ички безакларининг бойлиги унинг салобатини янада оширади, кишини хаёлан узоқ мозий сари етаклайди.

Маълумки, Амир Темур Ҳиндистон ҳаёти билан қизиқади ва 1398 йилнинг августида у ерга юриш бошлаб, 1399 йилнинг апрелида ўз юришини якунлаган. Аввал Мўлтон, кейин Лоҳур шаҳарларини қўлга киритиб, қишнинг дастлабки ойи (декабрда) Деҳли яқинида Султон Насриддин Маҳмудшоҳнинг 10 мингдан зиёд қўшинларини ер билан яксон қилади. Шундай қилиб, Амир Темур 1399 йилнинг дастлабки ойи (январ)да Деҳлини забт этгач, яна Самарқандга қайтиб келган...

Амир Темур ўз давлатини бошқаришда ўзига хос мактаб яратди. Бу мактаб шундан иборатки, Бош бошқарма Девони бузург (Бош вазир)дан ташқари, ҳар бир вилоятда Девон дейилувчи бошқарма бўлган. Девон давлатнинг буткул ишларини: солиқ йиғиш, тартиб сақлаш, ижтимоий бинолар — бозорлар, ҳаммомлар, йўллар, сув иншоатлари тармоқларини назорат қилиб, халқнинг хулқ ва аҳлоқини кузатиб турарди. Вақти-вақти билан сўроқ текшириш-тафтиш, тергов қилиш — таҳқиқ олиб борилган.

Соҳибқирон: «Вазирлар, бош котиблар, девон муншийларини (мирза, котиб), салтанатим саройини шулар билан безадим. Булар давлат хазинаси, сипоҳ ва раиятга оид ишларни тартибга солиб юритдилар. Салтанатим хазинасининг кирим ва чиқимига оид ишларни тўғри олиб бордилар», — деган эди.

Амир Темур салтанатини идора қилиш учун турли вазирлар фаолият кўрсатган.

Мурод МИРЗО
Аҳмадқори ўғли.

(Боши ўтган сонда. Давоми бор)

ЎЗБЕКИСТОН ОЙНАИ ЖАҲОНИДА

ДУШАНБА, 29

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ҳафтанома».
8.00—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
*
8.30 Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 10-серия.
9.00 «Маърифатнома». Ийд Қурбон муборак!
9.40 «Муҳаммадун Расулуллоҳ...» Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Нуриддин Ҳайдаров ижро этади.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Эъзоз». Телеочерк.
10.35 Эртаклар — яхшиликка етаклар. «Уддабурон хизматкор». Телеинсценировка.
11.35 «Савоб билан бутундир дунё». Бадиий-публицистик кўрсатув.
12.05 «Ийд Қурбон муборак!» Концерт.
12.45 Диққат, премьера: «Еттинчи жин». Бадиий фильм («Ўзбекфильм» маҳсулоти).
14.00—14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.

Публицистик кўрсатувлар дастури:

18.10 I. «Ватанни севмоқ иймондандур...».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 Биржа ва банк хабарлари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Сўнгги қатағон». Публицистик кўрсатув. 1-қисм.
21.30 II. «Ватанни севмоқ иймондандур...». Публицистик кўрсатувларнинг давоми.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55—00.40 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Нурафшон» — «Нефтчи».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 «Палитра».
19.05 ТВ-2 намойиш этади.
19.15 «Постфактум».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Курьер».
20.15 «...яна об-ҳаво ҳақида».
20.20 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Блиц». Фотокўрик.
21.10 ТВ-2 намойиш этади.
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.50—23.50 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ҳайкалтарош». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси 18.10 — 20.40
*
20.40 «Қоялар орасида». Телефильм.
20.55 «Тропиканка сири». Телесериал.
21.45 Эълонлар.
21.50 «Қизил олма». Бадиий фильм.
*
Россия давлат телевидениеси 23.00 — 23.30
*
23.30 Эълонлар.
23.35 — 23.40 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*

СЕШАНБА, 30

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
*
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Умид учқунлари». Тележурнал.
9.15 Биржа ва банк хабарлари.
9.30 Немис тили.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Хазинамиз таянчи». Солиқ тизимининг иш фаолиятидан.
10.35 Эркин Воҳидов. «Дониш қишлоқ латифалари». Адабий театр.
11.05 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Замин соҳиблари».
11.20 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси эстрада-симфоник оркестрининг концерти.
12.00 «Бешинчи довон». Видеоканал.
14.00—14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Синфдош». Тележурнал.
18.40 Футбол шарҳи.
18.55 «Бугунги Европа». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Талаб ва таклиф». Сирдарё тажрибаси.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Сўнгги қатағон». Публицистик кўрсатув. 2-қисм.
21.30 «Наволар соҳиби». Бастакор Турғун Алиматов.
22.00 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Навбаҳор» — «МҲСК».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55—00.40 «Учрашув». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Мамасоли Юсупов.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 ТВ-2 намойиш этади.
18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Бизнес-уик».
20.10 «АРТ — журнал».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Кинонигоҳ».
23.40—00.20 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Кабутарим». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.10 — 20.40
*
20.40 «Ўргимчаклар». Телефильм.
21.00 «Тропиканка сири». Телесериал.
21.50 «Бу ажиб дунё».
22.20 «Керакли одам». Бадиий фильм.
*
Россия давлат телевидениеси 23.30 — 24.00
*
24.00 Эълонлар.
00.05 — 00.10 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*

ЧОРШАНБА, 1

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
*
8.30 «Санъат ғунчалари». Навоий вилояти Навбаҳор тумани «Капалак» ансамблининг концерти.
9.10 «Ёшлик» студияси. «Мактубларингизни ўқиб».
9.40 «Деҳқон баҳори». Публицистик кўрсатув.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Нурафшон ўлка». Бўзсув ГЭСининг 70 йиллигига.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Табииёт.
11.00 Алифбо сабоқлари.
11.30 Зоология.
*
12.00 «Учрашув». Ўзбекистонда хизмат кўрсатгун артист Мамасоли Юсупов.
12.45 «Ҳуда-беҳуда гаплар». Бадиий фильм.
14.00—14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Туркистон — умумий уйимиз».
18.35 Спорт хабарномаси.
18.50 «Биламиз-у, аммо...». Телемунозара.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Сўнгги қатағон». Публицистик кўрсатув. 3-қисм.
21.30 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Самарқанд вилояти.
22.10 «Суюнчи». Бадиий фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55—00.25 «Қалбимдасан, назокат». «Нола» гуруҳи.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 ТВ-2 намойиш этади.
18.40 «Кулгига нима етсин!».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.20—24.00 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Пирим ороли». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.10 — 20.40
*
20.40 «Шоирлар ҳиёбони». Телефильм.
21.15 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.05 «Шоҳсупа сари».
22.35 «Куйловчи жилолар оламида». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси 22.50 — 23.20
*
23.20 Эълонлар.
23.25 — 23.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*

ПАЙШАНБА, 2

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
*
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Соғлом авлод учун!» Боғчаларда жисмоний тарбия.
9.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
9.15 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Улуғбек ёндирган юлдузлар».
9.25 «Биламиз-у, аммо...» Телемунозара.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ёш ўлкашунослар». Болалар учун кўрсатув.
10.30 «Шум бола». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
12.00 «Маърифат» видеоканали.
14.00—14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Бозор услублари: талаб ва таклиф». Пойафзал тармоқларининг истиқболи.
18.40 «Компьютер - шоу». Телемусобақа.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Диққат, премьера: Нормурод Норқобилов. «Қуёши ботмайдиган юрт». Видеофильм. 1-қисм.
21.55 Юнус Ражабий номидаги республика мақом ижрочилари кўрик-танлови ғолиблари Зуҳра Алимова, Ўлмас Оллобергановлар концерти.
22.25 Турсуной Содиқова.»Меҳр қолур...» Публицистик кўрсатув.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.25 Теннис - клуб.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Автосалон».
20.15 «Фармед».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Сизнинг услуб».
21.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.35 — 00.25 «Спорт қитъаси».

III

17.55 Янгиликлар.
18.00 Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.05 — 20.40
*
20.40 «Хива вақти билан соат еттида». Телефильм.
21.05 «Тропиканка сири». Телесериал.
21.55 «Эстафета». Спорт кўрсатуви.
*
Россия давлат телевидениеси 22.15 — 23.10
*
23.10 Эълонлар.
23.15 — 23.20 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*

ЖУМА, 3

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
*
8.30 Нормурод Норқобилов. «Қуёши ботмайдиган юрт». Видеофильм. 1-қисм.
9.25 «Мен туғилган тупроқ». Султон Чегибоев. Телеочерк.
9.40 «Юзма-юз». Мулоқот.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Қўнғироқча». Кичкинтойлар учун тележурнал.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Физика.
11.00 Немис тили.
11.30 Математика.
*
12.00 «Мактабимиз — фахримиз».
12.30 Дутор мақомлари.
13.15 «Компьютер - шоу». Телемусобақа.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ўзингни эр билсанг...» Эркаклар —аёллар нигоҳида.
18.50 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Ҳаёт ва қонун». Фуқаролик жамиятининг фалсафий талқини.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Диққат, премьера: Нормурод Норқобилов. «Қуёши ботмайдиган юрт». Видеофильм. 2-қисм.
21.55 «Ҳофизлар хониш қилганда...»
22.40 «Жиноят жазосиз қолмайди». Публицистик кўрсатув.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.30 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Эртаклар оламига саёҳат».
18.35 «Оҳанглар оғушида».
18.50 «Блиц». Фотокўрик.
19.05 «Эртага —шанба».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «RAKS» тақдим этади.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ривоят».
21.10 «Офарин».
21.40 «Таманно».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 — 23.20 «Санта - Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.15 Янгиликлар.
17.20 Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
17.25 — 20.40
*
20.40 «Сополда акс этган дунё». Телефильм.
20.50 «Тропиканка сири». Телесериал.
21.40 Эълонлар.
*
Россия давлат телевидениеси 21.45 — 24.00
*
24.00 Эълонлар.
00.05 — 00.10 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*

ШАНБА, 4

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55— 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
*
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 Нормурод Норқобилов. «Қуёши ботмайдиган юрт». Видеофильм. 2-қисм.
9.35 Болалар учун. «LEGO» сайёраси.
10.00 «Халқ ижодиёти». Кўҳна оҳанглар.
10.30 «Оқ бўрилар». Бадиий фильм.
12.10 «Инсон ва замин». Тележурнал.
13.10 «Кўнгил тароналари». Мусиқий композиция.
13.40 — 14.30 «Хотира». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Фозил Харратов.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Ҳурматталаб алвасти», «Сеҳрли сандиқ». Мультфильмлар.
18.20 «Маҳалламиз болалари». Телемусобақа.
19.10 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Бу ажиб дунё...»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Диққат, премьера: Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 11-серия.
21.30 «Ўзбекистон — Ватаним маним!» Қўшиқлар кўрик - танлови.
22.00 «Оталар сўзи— ақлнинг кўзи».
23.00 «Тунгу ёғду». Дам олиш кинодастури.

II

9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Хусусийлаштириш: қадам -бақадам».
9.35 «Компьютер-Осиё».
10.05 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
10.55 «Автосалон».
11.15 «Сизнинг услуб».
11.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
12.10 «Кинонигоҳ».
13.50 — 14.50 «Спорт қитъаси».
***
18.00 «Совға».
18.20 «Фармед».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Олам». Маърифий кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мактуб».
20.05 «Имкон чўққилари».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Мусиқа салтанати».
21.20 Видео янгиликлари.
21.40 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.20 — 24.00 Видео — «О».

III

17.00 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси 17.10 — 20.55
*
Россия давлат телевидениеси 20.55 — 24.00
*
24.00 Эълонлар.
00.05 — 00.20 «Ургут жилолари». Телефильм.

IV

10.00 «Боғанч». Болалар учун фильм.
11.15 Эълонлар.
11.20 «Бизнен мирас» (татар тилида).
12.10 «Дийдар» (қозоқ тилида).
12.50 «Подиум».
13.10 — 13.50 «Умид» (уйғур тилида).
***
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*

ЯКШАНБА, 5

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
*
8.30 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан!».
11.00 Юсуф Розиқов . «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 11-серия.
11.30 «Цирк! Цирк! Цирк!»
12.15 «Қувноқ стартлар». XIV республика телевизион мусобақаларининг саралаш босқич ўйинлари.
13.05 «Ташриф». Дам олиш дастури.
13.55—14.45 «Сирли сандиқ». Телеўйин.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Акаиро». Мультфильм.
18.20 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
19.05 «Ойнаи жаҳонда...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Эҳ, аёллар!». Юмористик кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Диққат, премьера: Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 12-серия.
21.35 «Қардошлик алоқалари умрбоқийдир».
22.05 «Якшанба оқшомида». Мусиқий дам олиш дастури.
22.55 Теннис -клуб.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 — 00.30 «Жаҳон киноси юлдузлари». Важантимала.

II

9.00 «Эртаклар оламига саёҳат».
9.20 «Оҳанглар оғушида».
9.35 «Блиц». Фотокўрик.
9.50 «RAKS» тақдим этади.
10.20 «Ривоят».
10.30 «Офарин».
11.00 «Таманно».
11.10 «Ал-Биширининг орзу-армонлари». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
12.05 «Мактуб».
12.15 «Имкон чўққилари».
12.35 «Мусиқа салтанати».
12.55 Видео янгиликлари.
13.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
13.55 — 15.35 Видео — «0».
***
17.00 «Келгуси ҳафтада».
17.15 Эълонлар.
17.20 Болалар учун. «LEGO» сайёраси.
17.45 Юлдузлар.
18.15 «Ал-Биширининг орзу-армонлари». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
19.10 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Шахс ва баҳс».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Футбол олами.
21.30 «Илҳом сатрлари».
21.35 «Фармед».
21.45 «Оҳанглар оғушида».
21.50 «Даракчи».
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.40 — 00.20 Видео — «0».

III

18.05 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси 18.15 — 20.45
*
Россия давлат телевидениеси 20.45 — 24.00
*
24.00 Эълонлар.
00.05 — 00.30 «Панорама».

IV

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
10.30 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
12.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
12.10 Эълонлар.
12.15 «Парле ву франсэ». Француз тили ҳамма учун.
12.45 «Менинг кучам...»
13.00 — 13.20 «Жонли сайёра».
***
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*

РОССИЯ ОЙНАИ ЖАҲОНИДА

ДУШАНБА, 29 АПРЕЛЬ

РЖТ

18.10 Тиғиз вақт (25 апрелда ёзиб олинган).
18.35 Мусиқани топ.
19.05 Биз. В.Познернинг муаллифлик дастури.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Время.

«РОССИЯ» КАНАЛИ, ДУБЛЬ 4

20.20 «Михаил Боярскийнинг «Домино» си».
20.55 Ҳар душанбада детектив, «Инспектор Морс» сериалидан бадиий фильм (Буюк Британия).
22.45 «Милиция янгиликлари».
23.00 Вести.

СЕШАНБА, 30 АПРЕЛЬ

РЖТ

6.30 Телетонг.
6.30, 7.00, 7.30 — Кун янгиликлари, об-ҳаво.
6.50 Монетний двор.
7.05 Эрталабки бадантарбия.
7.10 «Телетонг» меҳмони.
7.40 «Огонёк».
***
18.10 Тиғиз вақт (29 апрелда ёзиб олинган).
18.30 Нина Сазонова «Менинг кучам» фильмида.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Время.

«РОССИЯ» КАНАЛИ. ДУБЛЬ 4

20.25 Шаҳарча.
20.55 Эльдар Рязановнинг «Шўрлик гусар ҳақида бир сўз айтинг» фильми.
23.30 Вести.

ЧОРШАНБА, 1 МАЙ

РЖТ

6.00 Телетонг. Байрам кўрсатуви.
***
18.10 «Энг муҳими ҳақида эски қўшиқлар». Мусиқали фильм.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Время.

«РОССИЯ» КАНАЛИ. ДУБЛЬ 4

19.25 Евгений Матвеевнинг «Русча севиш» фильми.
20.55 «Браво, Маэстро! Браво, Лайма!»
22.35 «Кремль юлдузлари» халқаро шахмат турнири.
22.50 Вести.
23.20 «Қаллоблар». Бадиий фильм. (Франция).

ПАЙШАНБА, 2 МАЙ

РЖТ

6.30 Телетонг. Байрам кўрсатуви.
***
18.05 «Озодлик томон елиб бораётганлар» фильмида Африка саргузашти.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Время.

«РОССИЯ» КАНАЛИ, ДУБЛЬ 4

19.55 Владимир Меньшовнинг «Ширли-Мирли» комедияси.
22.15 Маски-шоу.
22.55 «Вокзал». Мелодрама (Италия).
0.25 Клип-антракт.
0.30 Вести.

ЖУМА, 3 МАЙ

РЖТ

7.00 «Подъем!» телеканали.
8.00 Янгиликлар.
8.10 «Подъем!» телеканали (давоми)
***
17.25 Стивен Спилберг тақдим этади.
18.45 Мўъжизалар майдони.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Время.

«РОССИЯ» КАНАЛИ. ДУБЛЬ 4

19.25 Севимли комедиялар. Г.Данелиянинг «Афоня» фильми.
21.05 Ўзи ўзига режиссёр.
21.35 «Фортедан пьяногача».
22.05 Репортёр.
22.20 Голливудда ишланган, Б.Ланкастер ва К.Дуглас «Эпчил йигитлар» фильмида.

ШАНБА, 4 МАЙ

РЖТ

17.10 Олтин серия. 1966 йил. «Автомобилдан сақланинг».
18.59, 19.59 Ахборот — таҳлилий дастур.

«РОССИЯ» КАНАЛИ. ДУБЛЬ 4

19.25 Александр Розенбаум билан шанба оқшомида.
20.55 Мутлақо махфий.
21.50 «Диллинжер ва Капоне». Бадиий фильм (АҚШ).
23.30 Вести.

ЯКШАНБА, 5 МАЙ

РЖТ

18.15 «Юз йиллик шлягерлар».
19.05 «Э. Рязановнинг Париж сирлари». Шарль Азнавур.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Время.

«РОССИЯ КАНАЛИ. ДУБЛЬ 4

19.55 «К-2» кўрсатади. «Хатбоши» Европа телевизион комедиялар байрамида.
20.45 Ректайм.
21.00 Кўзгу.
22.00 Севимли комедиялар, Юрий Маминнинг «Парижга очилган дарча» фильми.
0.00 Ҳафта таҳлили.

Ушбу дастурни «Заковат» жамғармасининг ижозатисиз чоп этиш ман қилинади.

ҚУРБОН ҲАЙИТИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН!

ҲАЖ — УЛУҒ ИБОДАТ

Мустақиллигимиз шарофати билан ҳар йили мўмин-мусулмонларнинг улуғ орзулари ушалиб, минглаб юртдошларимиз ҳаж сафарига отланмоқдалар. Мамлакатимиз раҳбарияти муборак ҳаж зиёратини адо этишда ҳожиларимизга кўплаб имтиёзлар ва қулайликлар яратиб беряпти. Вазирлар Маҳкамасининг «Муборак ҳаж зиёратига борувчиларга давлат томонидан ёрдам кўрсатиш ҳақида» ги қарори бунинг ёрқин мисолидир.

Бу йил ватандошларимиздан 3500 киши, жумладан, Ташкент шаҳридан 700 нафар ҳожилар Маккаи мукаррама ва Мадинаи мунавварадаги муқаддас зиёратгоҳларни тавоф қилиш учун жўнаб кетдилар.

Жамоатчи мухбиримиз Мирза Анвар Каримов сафар арафасида Моворауннаҳр мусулмонлари идораси раиси — муфтий Мухторжон ҳожи Абдуллаев ҳазратлари билан учрашиб суҳбатлашди.

—Муфтий ҳазратлари, мўмин-мусулмонлар Вазирлар Маҳкамасининг қарорини қандай кутиб олдилар? Қарорнинг моҳияти хусусида қандай фикрдасиз?

—Мазкур мўътабар ҳужжат жумҳуриятимиз ҳукумати, шахсан давлатимиз раҳбари Ислом Каримовнинг мамлакатимиз фуқароларининг виждон ва эътиқод эркинлигини таъминлаш, уларнинг иймонли, Ватанга садоқатли қилиб тарбиялаш учун қўйилган муҳим бир қадамдир. Унда ҳаж сафарини уюшқоқлик билан ташкил этиш, жойларда зиёратчиларнинг рўйхатини кенг жамоатчилик фикрини эътиборга олган ҳолда тузиш, уларнинг эхтиёжларини мумкин қадар тўла қондириш, адолат билан иш тутиш вазифаси бизга юклатилгани таъкидланади. Ўзбекистон ҳаво йўллари миллий авиакомпанияси, Ички ва Ташқи ишлар, Соғлиқни сақлаш вазирликлари, Миллий хавфсизлик қўмитаси, Миллий банк ташкилотлари олдига аниқ вазифалар қўйилган. Бу йилги зиёрат ҳаражатлари ҳар бир киши ҳисобига қарийб ўн минг сўмга арзонлашди. Давлат миқёсидаги бундай ҳужжат ҳамдўстлик давлатлари, умуман, барча мусулмон давлатлари орасида фақат бизнинг мамлакатимизда қабул қилинганини алоҳида мамнуният билан таъкидламоқ жоиздир. Ҳожиларимизнинг сафарлари бехатар, бехавотир, рисоладагидек ўтиши учун барча чора-тадбирлар назарда тутилган. Бу оддий фуқароларга меҳр-муҳаббат, иззат-икром белгисидир. Бугун халқимиз, ҳожиларимиз бу қарорни катта хурсандчилик, миннатдорчилик билан кутиб олдилар. Бу юксак ишонч, олий мақомдаги марҳаматни ёруғ юз билан оқлаш даркор.

—Ҳожиларни танлаш жараёни қандай кечди? Кимларга кўпроқ имтиёз берилди?

Идорамиз вакиллари йил бошида Саудия Арабистонига бориб, уч ярим минг кишига жой тайёрлаб келган эдилар. Аризалар биз мўлжаллагандан анча кўп тушди. Юртдошларимизнинг турмуш даражаси ошиб, иқтисодий жиҳатдан имкониятлар кўпайганидан қувондик. Илгари ҳаж сафарида бўлганларни рўйхатга киритмадик. Ёши улуғ, бардам-бақувват отахон, онахонларни танлашга кўпроқ эътибор бердик. Ҳожиларимиз орасида 99 ёшли бир момо ҳам борлар. У кишини набиралари кузатиб боряптилар. Сафарга отланганларнинг 90 фоизидан ортиғи ёши улуғ кишилардир. Биз, албатта, уларнинг тақводорлиги, ислом арконларини мукаммал адо этишларига катта эътибор бердик. Бу йил ҳажга энг муносиб кишилар боришини таъминлашга ҳаракат қилдик.

Ҳаж улуғ ибодат, исломнинг фарз рукнларидан биридир. Ҳаж ибодатини мукаммал адо этган киши юз минг марта намоз ўқиганлик савобига эришади.

—Ҳожилар ўртасида қандай тушунтириш ишлари олиб борилди?

—Биз аризаларни кўриб чиқиш жараёнида, кейинчалик элликбошилар тайинлаб сафар тартиб-қоидалари, ҳаж ибодати фарзларини тушунтирдик. Сафарга ўзлари билан нима олишларию нима олмасликларини айтдик. Саудия Арабистони чегараларидан гиёҳванд моддалар, қурол-яроғ, спиртли ичимликлар олиб ўтиш мумкин эмас. Ҳатто, кишини сарҳуш қиладиган дорилар олиш ҳам ман этилади. Эҳром боғлаган дақиқадан ҳар инсон ибодатда ҳисобланади. Чеккан барча дунё ташвишларию ҳою-ҳавасларидан кечиб, «лаббайка»ни айтиб дили Аллоҳга боғлик бўлади. Шунинг учун ҳожиларимизга фақат ибодатни ўйлаб, халқимиз, жонажон юртимиз шаънига доғ туширмасликни обдон тушунтирдик. Иншооллоҳ, бу йилги сафаримиз кўнгилдагидай ўтади.

—Хожилик улуғ неъмат, катта унвон, шундай шарафли номга муносиб бўлиш учун улар қандай фазилатлар соҳиби бўлишлари керак?

—Эҳром кийган кишиларга, яъни мухримларга, гуноҳ ишлар қилмоқ, биров билан урушмоқ, сўкишиш, бировнинг дилини оғритмоқ, бир майсани,дарахт баргини узмоқ, дарахт шохини синдирмоқ, бир ҳайвонни овламоқ ёки бир овчига далолат қилмоқ, тикилган кийимлар киймок, бошга салла ўрамоқ, телпак ё дўппи киймоқ, оёққа юзли пойафзал — махси, этик, кавш киймоқ, соч-соқол, тирноқ олмоқ, ўзига хушбўй нарсалар сепмоқ ёки хушбўй қилинган эҳромлар боғламоқ мумкин эмасдир.

Ҳожиларимиз сафардан қайтгач камтарлик, ҳалоллик билан умр кечиришлари, юриш-туришида ислом арконларини бажаришда, одамлар билан муомалада, маҳалла-кўй, жамоат орасида барчага ибрат бўлишлари керак. Улар буюк муқаддас боболаримиз бизга мерос қолдирган давлатимиз шон-шавкатига муносиб бўладилар, деб умид қиламиз.

Биз ватанимиздаги барқарорлик, тинчлик, тотувлик, халқ манфаати йўлида қилинаётган ишлардан беҳад минатдормиз. Бунинг учун мингбора шукр килмоғимиз лозим. Пайғамбаримиз жаноб Расулуллоҳ саллоллоҳу алайҳи васалламнинг юрт бошлиғи халқпарвар бўлса, халқ учун жон куйдирса, мамлакатнинг равнақи, гуллаб-яшнаши, осойишталиги, фаровонлиги йўлида ҳаракат қилса Ҳақ субҳонаҳу ва таоло шунга яраша ажр — савоблар беради ҳамда ундай раҳбарнинг дуоси ижобат бўлмасдан қолмайди, фуқаролар эса бунга шукр қилиш керак, деган муборак ҳадислари бор. Ҳожиларимиз ҳаж йўлларида дуога қўл очганларида Президентимиз ҳаққига дуо қилиб, Аллоҳдан мамлакатимизда тинчлик, осойишталик, қут-барака, фаровонлик, ёмон кўзлардан асрашни тилайдилар. Эл юртимизни балою офатлардан сақлашни сўраб илтижолар киладилар.

—Суҳбатингиз учун раҳмат, тақсир. Ҳақ субҳонаҳу ва таоло ўзбекистонлик ҳожиларимизнинг муборак ҳаж зиёратларини у ердаги ибодатларини осон қилсин. Ҳажларини қабул айласин. Юртдошларимиз улуғ сафарга ой бориб, омон қайтсинлар.

ҲАДИСИ ШАРИФДАН

Амр ибн Яҳё ривоят қиладилар: «Абдуллоҳ ибн Зайддан Амр ибн Абу Ҳасан Расулуллоҳнинг қандай таҳорат олишлари тўғрисида сўради. У: «Идишда сув келтирингиз!» — деди. Сўнг идишдан қўлига сув қуйиб, 3 марта ювди, кейин идишга қўлини тиқиб сув олди-да, 3 марта оғиз ва бурун чайқади, 3 марта юзини ювди, икки марта икки қўлини тирсагигача ювди. Кейин сув олиб, масҳ тортди, қўлини пешонасидан энсасигача, энсасидан пешонасигача бир марта юргизди».

Яхшиларни ёд айланг

АЯНИНГ НУРЛИ СИЙМОСИ

Мен барҳаёт Лутфихон ая Саримсоқовани кўрмасамда, лекин уларнинг нур томиб турган чеҳраларидан баҳраманд бўлиб, Ая ҳақида мақолалар, кўрсатувлар тайёрлаган кишилар билан учрашганман. Мен учун энди энг катта хазина манбаи Ая иштирокидаги бадиий фильмлар бўлиб келмоқда. Уларда гўёки Аямиз ҳаётда қайта гавдалангандек, гўёки ижрочи ўзининг ички дунёсини тасвирлаб бергандек бўлади. Ахир Фотима, ая, («Сен етим эмассан»), Меҳри хола («Маҳаллада дув-дув гап»), Ҳамро буви («Шоҳи сўзана»)да ўзбек аёлларининг муруввати, бағри кенглиги қандай тасвирланган бўлса, Лутфихон Саримсоқованинг ўзида ҳам шундай фазилатлар мужассам бўлган дейишади-ку. Чунончи, улар ҳам уруш етимларини асраб олганлар. Ўз фарзандларидек парвариш қилиб, вояга етказганлар. Ҳазил-мутоибага ўч, аскияга уста, хушчақчақ бўлганлар. Бу ҳақда Ая хонадонида бўлишга мушарраф бўлган муаллифлар гувоҳлик беришади. Бу хислатларни Ая иштирокидаги фильмларда ҳам кузатиш мумкин.

Фотима ая она меҳрига тўймаган уруш етимларига бошпана, нон-чойгина эмас, аввало юксак ҳис-туйғуларини тақдим этишини кўрамиз.

Меҳри холанинг узун сочли келин, тўкин ҳаёт ҳақидаги орзу-умидларини ёқимли табассум, меҳрибон нигоҳ, нозик қарашлари билан бизга етказган ижрочининг ўзида ҳам шундай хаёллар бўлмаганми? Ёки яқиндагина биз кўрган «Шоҳи сўзана»даги Ҳамробувининг серташвиш, оғир кунларини ифода этишда Лутфихон Саримсоқова ўз тажрибаларига таянмаган дейсизми?

Шундай ўйларга келаманда актриса ижросидаги фильмларни қайта-қайта кўраман. Қаранг, саҳнада роллар ўйнаган актрисанинг кинодаги ижроси ўзгача. Саҳнада қўлланган бирор ижро воситаси экранга кўчмаган...

«Фарзандлар» (телба аёл), «Стадионда учрашамиз», «Қасам», «Асал» (Она) ва бошқа бир қатор фильмларни ижро этишдан олдин Ая сценарийни қайта ишлаб унга сайқал бериб экранга олиб чиққанлар.

Масалан, «Фарзандлар» фильмида ночорлик, қашшоқлик туфайли руҳий касалга дучор бўлган аёл сценарийда биргина лавҳада тасвирланган холос. Бу эпизод сувсиз қолган қишлоқдаги телба аёл ҳақида ҳикоя қилади. Ая образни бойитиб, мукаммаллаштириб телба аёлнинг аянчли ўтмиши қаттиқ руҳий касалликка учраши сабабларини қиёмига етказиб ижро этган.

Умуман Ая хоҳ театрда, хоҳ кинода роль ўйнамасин, ўзига хос бетакрор барҳаёт сиймолар образини яратиб кетди. Лутфихон Аянинг нурли сиймоси, серқирра фаолияти йиллар оша янги-янги авлодларга хизмат қилишига ишонаман.

Шоира ИБРАГИМОВА.
ТошДУ талабаси.

Бахтли бўлинг. Сураткаш Р. Альбеков.

КЕЛГУСИ СОНДА:

- *Муборакда «Туркистон» кунлари*
- *Гул кўп, чаман кўп*

Газета саҳифаланаётганда

ШОИРНИ ЭСЛАШДИ

Шу кундарда республикамиз жамоатчилиги Каттақўрғонлик шоир Мамарасул Бобоев таваллуд топганлигининг 85 йиллигини кенг нишонламоқда. Ана шу сана муносабати билан Тошкент, Самарқанд ва Каттақўрғондаги маданият масканлари, билим юртларида шоир ҳаёти ва ижодига бағишланган адабий кечалар ўтказилмоқда. Мамарасул Бобоевни яқиндан билган замондош шоирлар иштирокида суҳбат, мушоиралар бўлмоқда. Жумладан Каттақўрғон тижорат техникумида шоир Мамарасул Бобоев юбилейига бағишлаб адабий кеча ўтказилди. Кириш сўзини шоир, филология фанлари кандидати, тижорат техникуми директори Марди Нуриддинов очди.

Шоир ҳаёти ва ижоди ҳақида шу билим юрт ўқитувчиси Болибек Санақулов томонидан тайёрланган маъруза тингланди. Шоирнинг замондошларидан драматург «Миёнкол» ижодий уюшмаси раиси Яздон Худойқулов, Каттақўрғон тарихий-ўлкашунослик музейи директори Иззатулло Бекмуродов, шоир Малик Элмуродов, «Каттақўрғон тонги» рўзномаси муҳаррири Ғайратжон Шукуров, Мамарасул Бобоевнинг жияни Тоҳир Ҳамидовлар сўзга чиқишди.

М. НОРБОБОЕВ,
Самарқанд вилояти.

«Туркистон» газетаси жамоаси таҳририятнинг собиқ бўлим мудири Саҳобиддин Сирожиддиновга отаси

РАМЗИДДИН **отанинг**
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«ЎЗБЕКДАВЦИРКИ» БИРЛАШМАСИ

Тошкенбой ЭГАМБЕРДИЕВ номидаги

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

(Хадра майдони)

ЙЎЛБАРСЛАР ЎЙНАТИЛАДИГАН КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

Йўлбарсларни ўйнатувчи биринчи ўзбек ўргатувчиси

ФУРҚАТ ЮНУСОВ

Томошаларда ўргатилган туялар, айиқлар, кучуклар, бахайбат илонлар ва бошқа ҳайвонлар иштирокидаги қизиқарли ўйинлар томошабинларга завқ-шавқ бағишлайди.

Томошалар 2 қисмдан иборат ранг-баранг дастурли. ТОМОШАЛАР: 27-28 апрель соат 12.00 ва 15.00 да, 3 Май соат 18.00 да, 4-5 май 12.00 ва 15.00 да, 9 Май 12.00 ва 15.00 да, 10 май соат 18.00 да, 11-12 Май соат 12.00 ва 15.00 да намойиш этилади.

Жамоалар бўлиб кириш учун буюртмалар қабул қилинмоқда.

Касса соат 10.00 дан 18.00 гача ишлайди.

ТЕЛЕФОНЛАР: 44-35-91, 44-29-04.

Сиз кутган... кутмаган учрашув

ПАРОДИЯ УСТАСИ

Киноя қила олиш ҳам талант. Бўлмаса иштихонлик Уткир Саидовдек ҳамма пародия (киноя) ёзган булардди. Лекин, афсуски, шоирларнинг шеърларига Ўткир ака каби пародия ёзиш ҳамманинг ҳам қўлидан келавермайди. Бу ҳақда. Уткир Саидовнинг ўзидан эшитганларимизни сизларга ҳам айттгимиз келди.

— Пародия шеърларни қандай ёзасиз?

— Кулгуни яхши кўришим шу жанрда қалам тебратишимга сабаб. Пародия аслида «аччиқ ҳақиқат». Унинг адабиётга ҳам фойдаси катта деб ўйлайман. Мен пародиячилар кўпайишини истайман. Ҳеч ким танимайдиганларга ҳам, машҳур шоирларга ҳам тегишли жанр бу.

— Сир бўлмаса айтинг-чи, пародия қасддан ҳам ёзиладими?

— Йўқ. Агар қасддан ёзилади дейдиган бўлсак, яхши шеърга яхши пародия ёза олмайсиз, кўпчилик пародиячиларни «ичи қора» деб ўйлашади. Бу нотўғри фикр. Аксинча, ёзилган кинноялар шоир ижодининг «гуллаб-яшнаши»да ўз кучини кўрсатади.

— Пародияларингиз ёзилиши устида қизиқ воқеалар рўй берганми?

— Учраб туради. «А» исмли шоир «Менинг шеърларимга ҳам пародия «ёзинг» деб илтимос қилиб юради. Бошқаси эса шу боис икки йиллар гаплашмай кетди.

— Насрий пародия ҳам ёзганмисиз?

— Йўқ, хушламайман.

— Шеърларингизни қўшиқ ҳам бўлган дейишади...

— «Зилола» номли шеъримни Х. Лутфуллаев, О. Султонов, М. Шокировлар айтишган. Яқинда Тошкентда ушбу қўшиқни «Ким чиройли куйлайди?» деган танлови бўлди. 6 йигит ғолиб деб топилибди. Гарчи танловда айрим сабабларга кўра қатнаша олмаган бўлсам-да, шунчалик эътибордан кўнглим тоғдек кўтарилди.

— Баъзилар шоирлик билан журналистликни бир маънода тушунишади. Бунга қандай қарайсиз?

— Иккиси бошқа-бошқа соҳа. Шоирлик эса — кўнгилнинг иши. Истаса ёзади, истамаса...

— Суҳбатингиз учун раҳмат янги ичакузди пародиялар яратишингизга тилакдош бўлиб қоламиз.

Ориф ТЎХТАШ,
суҳбатлашди.

«МЕН ҚУЁШ БИЛАН»

Мен қуёш билан сўзлаша оламан;
Унинг тили — нур-ўт.
Менинг тилим— шеър,
Мен тун билан ҳам сирлаша оламан.

Самандар ВОҲИДОВ.

***

Мен сўзлаша оладирман:
Ўрмонда шер, айиқ билан.
Денгизда-чи гаплашаман.
Наҳанг, кеча, қайиқ билан.
Тоғда эса сўзлашаман,
Арча, каклик, тошлар билан.
Давраларда кўпинча мен.
Гаплашаман ёшлар билан.
Мен сўзлаша оладурман
Боғда олма, бодом билан,
Бор хабарим олмончадан,
Сўзлашгум: сэр, мадам билан

«КУЛГУ ИНГАН»

Кулгу инган кўзимни ўйинг,
Шакар томган тилимни кесинг.
Оёқларим икки ёнимда,
Шалвираган қўлимни кесинг.

Тўлқин Шодмон.

***

Кесиб ташланг елкамга тушган
Сочларимни, майли розиман.
Соқолимни майлига қиринг,
Ўзи ундан кўп норозиман.
Майли, худди муздай ялтираб,
Қолсин елкам узра ўсган бош.
Мен ўшанда бераман баҳо.
Чиқармикан сиздан сартарош.
Фақат бир шарт — пластмассадан,
Бўлсин қўлингизда тутган тиғ.
Секин ишқанг бўйнимга уни
Чунки менда кучлидир қитиқ.

«ИСТАГИМ»

Шамолга ўхшашни истайман,
Дарахтлар баргларин ўйнаган.
Далаларда шўх-шўх куйлаган.
Шамолга ўхшашни истайман.

Темур Убайдулло

***

Кейинги пайт истаб қолдим,
Мен ҳар нега ўхшашни,
Гоҳида шу орзуларим
Келтирар анча ғашни.
Хўроз бўлгум келиб қолар,
Гоҳ товуқ катагида.
Бу ётганим касри балки,
Тушда ёнғоқ тагида.

Пародиялар муаллифи Ўткир САИДОВ

Муассис:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ
Ҳомий:
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «МАТБУОТ ТАРҚАТИШ УЮШМАСИ» АССОЦИАЦИЯСИ

Бош муҳаррир
Абдуқодир НИЁЗОВ

ТАҲРИРИЯТ:
Қабулхона — 36-56-58;
хатлар бўлими — 36-54-65; тижорат бўлими — 33-79-69, 36-58-48; ижодкор ёшлар 36-57-52; котибият — 36-58-96.

МАНЗИЛИМИЗ:
700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Муаллифлар **фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши** мумкин.

Реклама ва эълонлар учун тел.: 33-95-97, 33-79-69

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси

Буюртма Г. — 0191
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41

Ҳажми — 2 табоқ. Тираж — 9839.
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.

Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти — 21.00